

ХДР

1918-йил
21-йундан чиқа
бoshlagan

№10, 2023-йил
15-март,
chorshanba (32.756)

O'zbekiston OVOZI

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

Barchaga g'amxo'rlik — davlatning burchi

Инсонга фаровонлик, жамиятга эркинлик, давлатга масъулият!

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ТУРКИЙ ДАВЛАТЛАР ТАШКИЛОТИНИНГ ФАВҚУЛОДДА САММИТИДА ИШТИРОК ЭТАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Туркия Республикаси Президенти Режеп Таййип Эрдоғаннинг таклифига биноан Туркий давлатлар ташкилотининг фавқулодда саммитида иштирок этиш учун 15-16 март кунлари амалий ташриф билан Анқара шаҳрида бўлади.

Навбатдан ташқари саммитнинг кун тартибига мувофиқ, фавқулодда вазиятларни бошқариш ва гуманитар ёрдам кўрсатиш борасида кўп томонлама ҳамкорликни ривожлантириш, шунингдек, табиий офатларнинг олдини олиш ва оқибатларини бартараф этиш бўйича саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш истиқболлари кўриб чиқилади.

Бундан ташқари, саммит давомида халқаро ва минтақавий аҳамиятга молик долзарб масалалар юзасидан фикр алмашилади.

Ташриф давомида қатор икки томонлама учрашувлар ўтказилиши кўзда тутилган.

Таъкидлаш кераки, жорий йилда Туркий давлатлар ташкилотига Ўзбекистон Республикаси раислик қилмоқда. Самарқанд саммитида эришилган келишувларга мувофиқ, савдо, "яшил" иқтисодиёт, инвестициялар, инновациялар, транспорт, логистика, фан, таълим ва маданий-гуманитар алмашув соҳаларида ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада кенгайтиришга қаратилган 30 дан ортиқ кўп томонлама тадбир амалга оширилмоқда.

ЎзА.

СЕНАТ ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛДИ

2023 йил 14 март куни Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўттиз саккизинчи ялпи мажлиси бўлиб ўтди.

Сенаторлар "Ўзбекистон Республикаси Конституцияси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонуни лойиҳаси бўйича референдум ўтказиш ҳақидаги масалани кўриб чиқдилар.

Жорий йил 10 март куни Қонунчилик палатаси мажлиси ўтказилиб, унда

Конституциявий қонун лойиҳаси бўйича референдумни тайинлаш ва уни ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилинди. Қарорда, унинг Конституцияга мувофиқлигини аниқлаш учун уни Конституциявий судга юбориш ва унинг хулосасини олиш ҳам белгиланган эди.

Конституциявий суд жорий йил 13 март куни ўз мажлисини ўтказиб, юқоридаги қарорни ўрганди ва уни Конституцияга мувофиқ, деб топди. "Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида"ги Қонунга мувофиқ,

Конституциявий қонун лойиҳаси Сенатда кўриб чиқилди.

Мажлисида, таъкидланганидек, конституциявий ислохотлар мамлакат ҳаётининг барча жабҳаларида кечаётган туб ўзгаришларнинг узвий қисми бўлиб, уларнинг мустаҳкам ҳуқуқий асосини яратати ҳамда Асосий қонунимизни жамиятдаги бугунги реал воқеиликка ва шиддатли ислохотларимиз мантифига мослаштиради.

Давоми 2-бетда. ▶

ЯНГИЛАНАЁТГАН КОНСТИТУЦИЯ

БИРДАМЛИК МАМЛАКАТНИ ҚУДРАТЛИ ҚИЛАДИ

Амалдаги Конституциямиз мустақил давлатни шакллантиришда, дунёга тан олдиришда тарихий миссияни бажарди. Энди давлатни эмас, инсонни, унинг ҳуқуқлари кафолатини олий мақсадга кўтаришимиз керак. Конституцияни янгилаш мана шунинг учун зарур.

Конституциямизга шу вақтга қадар киритилган ўзгаришлар инсонни эмас, асосан давлат билан боғлиқ бўлган. Буни ҳам тан олишимиз керак. Ҳозир барча янги нормалар "инсон-жамият-давлат" концепциясига амал қилинган ҳолда ишлаб чиқилган.

Энди давлатнинг олий мақсади инсонни, унинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш бўляпти.

Халқ демократик партиясининг асосий ғоялари ҳам инсон ҳимояси, ҳуқуқлар ва имкониятлар тенглиги билан боғлиқдир. Шунинг учун партиямиз Конституцияга таклифлар беришга катта масъулият билан ёндашиди. Чунки партиянинг 30 йилдан ошқ тарихида ҳеч қачон бундай очиқ имконият бўлмаган.

Яна бир масалани алоҳида айтиш керакки, партиямиз электорати манфаатлари охириги йиллардаги ҳимоя ишончили ҳимоя қилинмаган. Бугун тан олишимиз лозим, узоқ йиллар камбағаллик энг оғир муаммоз эди. Илгари ҳатто "камбағал" деган сўзни ишлатиш мумкин эмас эди. Камбағаллик бўйича мезон ҳам, механизм ҳам йўқ эди. Кейинги йиллардаги халқ билан мулоқот, кучли ижтимоий сиёсат кўп йиллик муаммоларни ҳал қилди.

Кейинчалик ислохотлар изчил давом этадими, деган савол ўртага чиқди, элек-

торатимиз вакиллари шу саволни беряпти. Кўпни кўрган халқимиз жуда тўғри саволни қўйди. Демак, фуқароларга ишончи кафолат керак. Бундай кафолатни фақат Конституция бера олади.

Шунинг учун мамлакатимизнинг ҳамма ҳудудда партиямизнинг ишчи гуруҳлари тузилди. Хонадонларга кириб ҳам фикр ўрганилди, кейин "маҳалла – туман – вилоят" тартибда ишланди. Охирида республика ишчи гуруҳи таклифларни мазмунан умумлаштириб комиссияга тақдим қилди.

Партиямиз шу билан тўхтаб қолгани йўқ, муҳокамалар, фикрлар қарийб бир йил давом этди. Шуларга асосан Конституциямизни янгилаш энг тўғри қарор бўлади, деган хулосани қўлладик.

Партиямиз ғоялари Бош қомусимизда акс этишидек тарихий имкониятдан фойдаландик. Асосий таклифларимиз ўз ифодасини топмоқда.

Хусусан, меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдори инсоннинг муносиб яшаш эҳтиёжига мос бўлиши кафолатланяпти. Одамлар буни жуда узоқ кутди.

Давлат фуқароларни ишсизликдан ҳимоя қилиши, камбағалликни қисқартириш чораларини кўриши белгиланяпти.

Ногиронлиги бўлган шахслар жамиятнинг тенг ҳуқуқли аъзоси бўлишига оид кафолатлар алоҳида қайд этиляпти.

Белгиланган тартибда бепул тиббий хизмат ҳам кафолатланяпти.

Кейинги пайтда кўпчиликни қийнаётган масала – шаҳарлардаги қурилишларнинг бош режасиз бўлишига чек қўйиш, кенг жамоатчилик билан бамаълаҳат иш тутиш ҳақида ҳам норма белгиланмоқда.

Умуман, янгиланаётган Конституциямизда инсон ҳуқуқлари билан боғлиқ нормалар сони бир неча бараварга кўпаймоқда. Бугун дунёга, ён-атрофимизга назар солайлик. Ҳар қадамда тўқнашув, келишмовчилик. Булардан энг кўп одамлар, аёллар, болалар азият чекапти.

Ота-боболаримиз эрталаб туриб, Яратгандан тинчлик, хотиржамлик сўрашида ҳикмат кўп. Ҳозирги замонда тинчликни асраш бўйича давлатнинг масъулияти жуда ортиб бормоқда.

Тинчликни сақлашда халқимизнинг бирдамлиги ҳам муҳим. Умуман, ижтимоий бирдамлик бизнинг қонимизга сингиб кетган.

Шуларни ҳисобга олсак, янгиланаётган Конституциямизда "ижтимоий бирдамлик" тамойили биринчи марта киритилмоқда. Халқимиз буни жон дили билан қўллашига ишончимиз комил.

Халқ вакиллари тарихий қарор қабул қилди. Янгиланаётган Конституция ҳаммамизнинг, Ўзбекистоннинг келажаги учун хизмат қилади. Шунинг учун янги меъёр ва қоидаларни ҳар бир оилага етказиб, тушунтириб беришимиз шарт. Халқ демократик партияси кўп сонли электорати ва фаоллари билан Конституциявий ислохотларнинг фаол иштирокчиси бўлади.

Одамлар кутган, орзу қилган жуда катта янгиллик бор. Уларнинг мазмуни, эзгу мақсадини мулоқот билан очиб беролсак, халқимиз олдидаги бурчимизни бажарган бўламиз.

Улуғбек ИНОЯТОВ,
Ўзбекистон Халқ демократик
партияси Марказий Кенгаши раиси.

СУРХОНДАРЁ МЕҲНАТ БИЛАН ЮКСАЛАДИ

3 САҲИФА

ФИНЛАНДИЯНИ ТАЪЛИМГИНА ЭМАС,
ФАОЛ СИЁСАТ
ЎЗГАРТИРГАН 5 САҲИФА

YANGILANAYOTGAN
KONSTITUTSIYA

t.me/uzbekiston_ovozi_gazetasi

facebook.com/uzbekistonovozi

instagram.com/uzbekiston_ovozi

info@uzbovozi.uz

www.uzbovozi.uz

СЕНАТ ҚАРОР ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Халқимизнинг, эксперт ва мутахассисларнинг таклифлари, халқаро ва хорижий давлатларнинг тажрибаси инobatга олинган

“Конституциянинг ягона манбаи ва муаллифи халқ бўлиши керак” гоёси асосида Конституциявий қонун лойиҳаси бўйича умумхалқ муҳокамаси ўтказилиб, жами аҳолидан уни такомиллаштириш бўйича 220 мингдан зиёд таклифлар келиб тушган ва уларнинг ҳар тўртасидан биттаси лойиҳадан жой олган.

Конституциявий қонун лойиҳасини тайёрлаш жараёнида БМТ, ЕХХТ, ШХТ, ЕИ, Туркий давлатлар ташкилоти ва бошқа халқаро ташкилотлар томонидан қабул қилинган 400 дан ортиқ халқаро ҳужжатлар, 190 га яқин мамлакатлар Конституциялари пухта таҳлил этилди.

Конституциявий қонун лойиҳаси халқаро эксперт ва мутахассислар иштирокида бир неча бор муҳокама қилинди, 10 га яқин хорижий ва халқаро экспертлардан ўтказилиб, улар томонидан ҳам қўллаб-қувватланди.

Ўзбекистон давлатининг ҳуқуқий мақоми бўйича қатъий нормалар киритилмоқда

Илк мартаба Конституцияда Ўзбекистон суверен, демократик, ҳуқуқий ва ижтимоий давлат эканлиги ўзгармас қоида сифатида мустаҳкамланмоқда. Ушбу қатъий норма жонажон Ватанимиз мустақиллигини асраб-авайлаш ва янада мустаҳкамлаш, “Инсон қадри учун” тамойилга асосланган ислохотларни жадал давом эттириш ҳамда ҳуқуқ устуворлигини таъминлашга қаратилган.

Ўзбекистон халқаро муносабатларда аҳил қўшиқчи ва стратегик ҳамкорликка содиқ қолади

Ўзбекистоннинг тинчликсевар ташқи сиёсатини амалга ошириши, давлатларнинг суверен тенглиги, куч ишлатмаслик ёки куч билан таҳдид қилмаслик принциплари билан бир қаторда давлатлар ҳудудий яхлитлиги принципининг ҳам эътироф этилиши юртимизнинг халқаро ҳуқуқнинг умумэътироф этилган гоёларига содиқ ишончли ҳамкор сифатидаги мавқеини янада оширади.

Сенаторлар томонидан қўшиларимиз билан орамиздаги 25 йиллик “музни эритиш” осон бўлмагани, бу жуда катта сиёсий ирода, машаққатли меҳнат талаб этгани, биргина қардош Қирғизистон билан 30 йиллик чегара муаммоси ечилгани ҳисобига, 2 миллиондан зиёд водий аҳолиси ўз яқинлари ва қариндош-уруғлари билан эркин борди-келди қилиш имконига эга бўлгани алоҳида таъкидланди.

Инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш – давлатнинг олий мажбурияти эди белгиланмоқда

Лойиҳада инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш – давлатнинг олий мажбурияти сифатида муҳраб қўйилмоқда. Сенаторлар ушбу норма бутун Конституция мазмунига сингдирилганлигини таъкидлаб ўтдилар. Хусусан, инсон ҳуқуқ ва эркинликлари қонунлар, давлат органлари ва улар мансабдор шахслари фаолиятининг мазмун-моҳиятини белгилайди, деб акс эттирилмоқда.

Шу билан бирга инсон ва давлат органлари ўртасидаги юзага келадиган ноаниқликлар инсон фойдасига тақдир қилиниши, ҳуқуқий таъсир чоралари қонуний мақсадга эришиш учун етарли ва мутаносиб бўлиши кераклиги белгиланмоқда. Ушбу қоидалар инсон ҳуқуқлари устуворлигини таъминлайди, давлат идораларининг ўз вазифаларини инсон ҳуқуқларига риоя қилган ҳолда амалга оширишида масъулиятини оширади ҳамда инсонга меъридан ортиқ ҳуқуқий таъсир чоралари қўлланилишининг олдини олади.

Лойиҳада “инсон-жамиyat-давлат” тамойили асосида инсон ҳуқуқлари борасидаги нормалар қарийб 3,5 бараварга кўпаймоқда. Хусусан, ҳар ким эркинлик ва шахсий дахлсизлик ҳуқуқига эга эканлиги, ҳар бир шахс ёзишмалари, телефон орқали сўзлашувлари, почта, электрон ва бошқа хабарлари сир сақланиши ҳуқуқига эга эканлиги, ушбу ҳуқуқнинг чекланиши ва турар жойда тинтув ўтказишга фақат суд қарорига асосан йўл қўйилиши ҳақида жимоят процессида шахс дахлсизлиги кафолатларини мустаҳкамловчи норма киритилмоқда.

Давлат Интернет жаҳон ахборот тармоғидан фойдаланиши таъминлаш учун шарт-шароитлар яратиши илк мартаба Конституция даражасида белгилаб қўйилмоқда.

Ижтимоий адолат ва бирдамлик тамойилига қаратилган ижтимоий давлат белгилари ўз ифодасини топди

Ўзбекистонни ижтимоий давлат деб белгилаш – бундан буён давлатнинг устувор сиёсати ижтимоий ҳимояланмаган ёки эҳтиёманд қатламни қўллаб-қувватлашга, таълим, соғлиқни сақлаш, ижтимоий хизматлар ва жамиятдаги ижтимоий тенгсизликни юмшатишга қаратилишдан далолат бериши таъкидланди.

Конституцияда давлатнинг ижтимоий мажбуриятларига доир нормалар уч баробарга ошмоқда, хусусан, камбағалликни қисқартириш, бандликни таъминлаш, ишсизликдан ҳимоя қилиш бўйича давлат ўзига қатор янги мажбуриятлар олиши белгиланмоқда.

Муҳокамада давлат ўз зиммасига ногиронлиги бўлган шахсларнинг ижтимоий, иқтисодий ва маданий соҳалар объектлари ва хизматларидан тўлақонли фойдаланиши учун шарт-шароитлар яратиш, уларнинг ишга жўлашишга, таълим олишига кўмаклашиш, аҳолининг ижтимоий жиҳатдан эҳтиёманд тоифаларининг ҳаёти сифатини ошириш бўйича мажбуриятни олаётганлиги

ҳам ижтимоий давлатга хос эканлиги таъкидланди.

Ҳар бир инсон уй-жойли бўлиш ҳуқуқига эга эканлиги, давлатнинг уй-жой қурилишини рағбатлантириш ва уй-жойли бўлиш ҳуқуқини амалга ошириш учун шароитлар яратиш мажбурияти белгиланмоқда.

Аҳоли соғлигини сақлашнинг конституциявий асослари мустаҳкамланмоқда

Мажлисда лойиҳада аҳоли саломатлигини асраш билан боғлиқ нормалар 4 баробар кўпайганлигига, хусусан, илк мартаба ҳар бир инсоннинг соғлигини сақлаш ҳуқуқи ҳамда аҳолининг кафолатланган бепул тиббий хизматлардан фойдаланиш ҳуқуқи Конституция даражасида эътироф этилаётганлигига алоҳида эътибор қаратилди.

Давлат аҳолига бир қатор тиббий хизматлари бепул кўрсатиш мажбуриятини ўз зиммасига олмақда.

Таълим олиш ҳуқуқи ва ўқитувчилар – Конституция ҳимоясида

Лойиҳада илк мартаба олий таълим ташкилотларига академик эркинлик берилиши, нодавлат таълим ташкилотлари қўллаб-қувватланиши тўғрисидаги қоидалар киритилмоқда.

Янги тахрирдаги Конституцияда танлов асосида давлат ҳисобидан бепул олий маълумот олиниши кафолатланмоқда. Сенаторлар 2017 йилгача олийгоҳларга кириш учун давлат грантлари сони фақат қисқариб келганлиги, охириги олти йилда бу борадаги аҳвол бутунлай ўзгариб, грантлар сони 2 баравар кўпайиб, 40 мингга етганини алоҳида таъкидлаб ўтдилар.

Сенаторлар томонидан ўқитувчилар шаъни ва кадр-қимматини ҳимоя қилиш, уларнинг ижтимоий ва моддий фаровонлиги, касбий жиҳатдан ўсиши тўғрисида ғамхўрлик қилиш борасидаги нормага алоҳида тўхталиб ўтилди. Мажлисда ушбу норма юртимизда ўтган олти

йил ичида ўқитувчининг қадрини кўтариш, унинг нуфузи ва мавқеини юксалтириш бўйича амалга оширилган ишларни мустаҳкамлаш ва ўқитувчиларнинг жамиятдаги ижтимоий мақоми ва обрўсини янада оширишга хизмат қилиши таъкидланди.

Мажбурий меҳнат тақиқланишининг конституциявий кафолатлари белгиланмоқда

Узоқ йиллар давомида жамиятимизда улкан муаммо бўлган ва юртимизнинг халқаро имижига салбий таъсир қилиб келган мажбурий меҳнатга тўлиқ барҳам берилди. 2009 йилдан бери мамлакатимизга тамга бўлиб келган “Cotton Campaign” халқаро коалициясининг “пахта бойкоти” 2022 йилда бекор қилинганлиги ҳам бу борадаги ишларимизнинг амалий натижаси бўлди.

Сенаторлар болаларнинг баркамол ривожланишига салбий таъсир қиладиган ҳар қандай болалар меҳнатининг тақиқланиши Асосий қонунимизда тўғридан-тўғри ёзиб қўйилаётганлиги ушбу салбий иллатнинг тарихда қолиши учун кафолат бўлишини таъкидладилар.

Фуқаролик жамияти институтлари ва оммавий ахборот воситаларига оид нормалар янада ривожлантирилмоқда

Фуқаролик жамияти институтларининг ўрни ва мақоми конституциявий жиҳатдан янада кучайтирилмоқда, илк мартаба фуқаролик жамияти институтларига бағишланган алоҳида боб киритилиб, фуқаролик жамияти институтларига таъриф берилмоқда ва улар фаолияти кафолатлари белгиланмоқда.

Фуқаролик жамияти институтларини қўллаб-қувватлаш чораларини амалга ошириш, уларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришга оид дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишдаги иштирокини таъминлаш Ҳуқуматнинг энг муҳим вазифалари сифатида белгиланмоқда.

Сенаторлар ўтган 6 йилда фуқаролик жа-

мияти институтларини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш ҳажми 25 бараварга ошганлигини, ногиронлиги бўлган шахсларнинг 472 та жамоат бирлашмаси, 150 та миллий маданий марказлар фаолиятини бюджетдан молиялаштириш тизими жорий этилганлигини ва конституциявий нормалар бу борадаги ишларни янги босқичга олиб чиқишга хизмат қилишини таъкидладилар.

Конституцияимизда оммавий ахборот воситалари фаолиятининг эркинлиги, уларнинг ахборотни излаш, олиш, ундан фойдаланиш ва уни тарқатишга бўлган ҳуқуқлари кафолатланмоқда. Шунингдек, оммавий ахборот воситалари, журналистлар фаолиятига тўсқинлик қилиш ёки аралашиб жавобгарликка сабаб бўлиши аниқ белгилаб қўйилмоқда.

Мажлисда лойиҳадаги ушбу нормалар оммавий ахборот воситалари ва фуқаролик жамияти институтлари янада фаол бўлиши учун кенг имконият ва кучли ҳимоя тақдим этиши, жамиятда очиқлик, ошкоралик ва қонунийлик муҳитини, давлат ва жамият ўртасидаги мулоқотни мустаҳкамлаш, кучли жамоатчилик назоратини йўлга қўйиш, юртимизда сўз ва ахборот эркинлигини янада юксалтириш учун замин ҳозирлаши қайд этилди.

Давлат ҳокимияти тизими тубдан ислоҳ этилиб, парламентаризм янада кучаймоқда

Давлат ҳокимиятини ташкил этиш асослари, қонун чиқарувчи ва ижро этувчи ҳокимият тармоқларининг мақоми, ўзаро муносабатлари тубдан такомиллашмоқда, давлат ҳокимиятининг олий органлари ўртасидаги баланс, мувозанат кучайтирилмоқда. Парламент ваколатлари кучайтирилиб, Сенатнинг ҳудудий вакиллик палатаси сифатидаги мақоми такомиллаштирилмоқда.

Амалдаги Конституция бўйича Қонунчилик палатасининг мутлақ ваколатлари 5 та бўлган бўлса, лойиҳага асосан уларнинг сони 12 та бўлмоқда. Сенатнинг мутлақ ваколатлари амалдаги 14 тадан 18 тага ошмоқда.

Лойиҳага мувофиқ, илгор хорижий тажриба инobatга олинб, Бош вазир номзодини қўриб чиқиш ва маъқуллаш ваколати Қонунчилик палатасининг мутлақ ваколатига ўтказилаётганлиги, Бош вазир номзодини Қонунчилик палатасига тақдим қилишдан олдин Президент томонидан барча сиёсий партиялар фракциялари билан маслаҳатлашув ўтказиш тартиби жорий этилаётганлиги Бош вазир лавозимига номзод кўрсатиш жараёни янада демократлаштирилаётганлиги қайд этилди.

Мажлисда Сенатнинг маҳаллий вакиллик органлари фаолиятига кўмаклашиш ваколатининг Бош қомусда мустаҳкамлаётганлиги маҳаллий Кенгашларга ҳокимнинг раислик қилишига оид тартиб бекор қилинаётган янги конституциявий-ҳуқуқий шароитда улар фаолиятини самарали ташкил этишда муҳим аҳамият касб этиши, Сенатнинг ҳудудлар манфаатларини ифодалайдиган орган сифатида маҳаллий Кенгашлар масъулиятли ва халқчил бўлиши учун масъулиятини ошириши таъкидланди.

Сенаторлар томонидан Сенатга қонунчиликка оид таклифларни қонунчилик ташаббуси тартибиде қўйи палатага киритиш ҳуқуқи берилётганлиги юқори палатанинг қонунчилик ва назорат-таҳлил фаолияти самарадорлигини, шу жумладан, халқни қийнаётган масалаларнинг қонуний ечимини ҳал этиш бўйича фаолияти натижадорлигини оширишга хизмат қилиши қайд этилди.

Ҳокимлар халқ депутатлари Кенгашларига раҳбарлик қилмаслиги белгиланмоқда

Ҳокимларнинг халқ депутатлари Кенгашларига раҳбарлик қилиш институтини тугатиш тўғрисидаги норма ҳокимият ваколатларини бўлиниш принципини маҳаллий даражада татбиқ этишга, маҳаллий Кенгашлар фаолияти самарадорлигини, ҳокимларнинг халқ вакиллари олдидаги масъулиятини оширишга ва ҳудудларда халқ манфаатларини тўлиқ таъминлашга хизмат қилиши таъкидланди.

Шу билан бирга, тегишли норматив-ҳуқуқий базани тайёрлаш, маҳаллий вакиллик ва ижроия давлат ҳокимияти органлари фаолиятининг изчиллиги ва узлуксизлигини таъминлаш мақсадида, ушбу тартиб Тошкент шаҳар ва вилоятларда 2024 йилдаги навбатдаги вакиллик органларига сайлов натижалари бўйича, туман ва шаҳарнинг давлат ҳокимияти вакиллик ва ижро органларига нисбатан 2026 йил 1 январдан қўлланилиши мақсадга мувофиқлиги қайд этилди.

Мажлисда Конституциянинг янги тахрири ижтимоий, демократик-ҳуқуқий ва чинакам халқпарвар давлатчилик асосларини яратиши, аҳоли фаровонлигини ошириши, инсон ҳуқуқ ва манфаатлари, кадр-қимматини янада юксалтириши ва ҳаётнинг барча соҳаларини либераллаштиришда муҳим омили бўлиши ҳамда Янги Ўзбекистон тараққиётида янги даврни бошлаб бериши эътироф этилди.

Мазкур ўзгариш ва қўшимчалар натижасида Конституциянинг моддалари амалдаги 128 тадан 155 тага кўпайиб, нормалари ҳажми 65 фойзага ошди. Ушбу ўзгариш ва қўшимчаларнинг сони ва мазмунини Конституцияни янги тахрирда қабул қилиш заруратидан далолат бериши таъкидланди.

Муҳокама натижасида сенаторлар томонидан “Ўзбекистон Республикаси Конституцияси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонун лойиҳаси бўйича Ўзбекистон Республикаси референдумини ўтказиш ҳақида”ги қарор қабул қилиниб, унга кўра референдум 2023 йил 30 апрель кунига тайинланди.

Олий Мажлис Сенати Матбуот хизмати ахборотлари асосида тайёрланди.

МУНОСАБАТ

ИЗЧИЛ БОШҚАРУВ
ЗАРУРАТИ ЮҚОРИ

Сенат раисининг ўринбосари Содиқ Сафоевнинг таъкидлашича, давлатимизни мустаҳкамлаш, тараққиётимизда стратегик изчиллик ва давомийликни таъминлаш зарур.

Жаҳон тажрибаси дадил ва чуқур ислохотларга эришиш осон бўлмаганини кўрсатади. Бундай гоёларни илгари суриш учун масъулиятли ҳуқумат, кучли парламент ҳамда яхлит ва самарадор бошқарув талаб этилади. Янгилаётган Конституция эса мана шу оддий ва ҳаётий, исботни талаб этмайдиган ҳақиқатни илгари суради. Конституциявий ислохотлар айнан шу билан халқимиз истаги ва хорижий давлатлар тажрибасига мос келади.

Унинг халқаро аҳамияти эса тобора ортиб бораётган беқарорлик, йирик давлатлар ўртасида кескин қарама-қаршилик, кучайиб бораётган зиддият ва рақобат билан ҳам белгиланади. Ташқи сиёсатимиз олдида янги, илгари унчалик долзарб ва муҳим эмасдек туюлган вазифалар гавдаланмоқда.

Ҳозирги таҳликали даврда янгилаётган Конституциянинг 17-моддасида Ўзбекистон ташқи сиёсати давлатларнинг суверен тенглиги, куч ишлатмаслик ёки куч билан таҳдид қилмаслик принциплари билан бирга, халқаро ҳуқуқнинг асосий принципларидан бўлган давлатларнинг ҳудудий яхлитлиги принципи ҳам асосланиши белгиланмоқда. Бу меъёрлар эса миллий Конституцияимизда илк бор кўрсатиб ўтилмоқда.

Етакчи экспертларнинг хулосаларига кўра, Марказий Осиё минтақасининг тақдирини, унинг истиқболи Ўзбекистондаги ислохотларнинг моҳияти ва янги Конституцияни татбиқ этиши билан чамбарчас боғлиқдир.

Шунингдек, Ўзбекистон давлатининг ҳуқуқий мақоми бўйича қатъий нормалар киритилмоқда. Ўзбекистон халқаро муносабатларда аҳил қўшиқчилик ва стратегик ҳамкорликка содиқ қолиши кафолатлари ҳам жой олмоқда. Мазкур меъёрлар юртимизнинг халқаро ҳуқуқнинг умумэътироф этилган гоёларига содиқ ишончли ҳамкор сифатидаги мавқеини янада оширади.

ВАКОЛАТЛАР
МУВОЗАНАТИ

Олий Мажлис Сенатининг маҳаллий ҳокимият вакиллик органлари фаолиятини кучайтиришга кўмаклашувчи комиссия раиси Толибжон Мадумаров биз билан сўхбатда Конституциявий қонун лойиҳасидаги яна бир муҳим гоёга алоҳида эътибор қаратди.

Маҳаллий Кенгашлар раислари ва ҳокимларнинг ваколатларини бир-биридан ажратиш ҳақида тўхталиб ўтди. Унинг сўзларига кўра, бу депутатлар ваколатини ошириш билан бирга, уларнинг мажбуриятлари, вазифаларини ҳам кучайтиради.

Сенатнинг маҳаллий вакиллик органлари фаолиятига кўмаклашиш ваколати Бош қомусда мустаҳкамланмоқда. Маҳаллий Кенгашларга ҳокимнинг раислик қилишига оид тартиб бекор қилинаётган янги конституциявий-ҳуқуқий шароитда улар фаолиятини самарали ташкил этиш муҳим аҳамият касб этади. Ҳудудлар манфаатларини ифодалайдиган орган сифатида маҳаллий Кенгашлар масъулиятли ва халқчил бўлиши учун Сенатнинг масъулиятини ошириш талаб этилади.

Сенатор ҳокимларнинг халқ депутатлари Кенгашларига раҳбарлик қилиш институтини тугатиш тўғрисидаги норма ҳокимият ваколатлари бўлиниш принципини маҳаллий даражада татбиқ этишга, маҳаллий Кенгашлар фаолияти самарадорлигини, ҳокимларнинг халқ вакиллари олдидаги масъулиятини оширишга ва ҳудудларда халқ манфаатларини тўлиқ таъминлашига хизмат қилишини таъкидлади.

Шу билан бирга, бир неча йилдан буён айтилаётган, аммо шу кунгача қонуний кучга кирмаётган ушбу тартиб Конституция даражасида белгиланса, ўз-ўзидан амалиётда қўлланилади. Бунинг учун тегишли норматив-ҳуқуқий базани тайёрлаш, маҳаллий вакиллик ва ижроия давлат ҳокимияти органлари фаолиятининг изчиллиги ва узлуксизлигини таъминлаш лозим.

Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА,
“Ўзбекистон овози” муҳбири.

СУРХОНДАРЁ МЕХНАТ БИЛАН ЮКСАЛАДИ

ҲАР БИР ҲУДУД ТАБИАТИ, ИМКОНИЯТЛАРИ, УРФ-ОДАТИЮ АНЪНАЛАРИ, ҲАТТОКИ, ОДАМЛАРИ БИЛАН ҲАМ ЎЗИГА ХОС. ДЕМАККИ, УЛАРДАГИ МАСАЛАЛАР, КАМЧИЛИКЛАР ЁКИ ТАШАББУСЛАР ҲАМ ШУНГА МОС РАВИШДА БИР-БИРИДАН ФАРҚ ҚИЛАДИ. АММО ПРЕЗИДЕНТ ҚАЙСИ ҲУДУДГА ТАШРИФ БУЎРМАСИН, ОДАМЛАР ҲАЁТИДАН РОЗИ БЎЛИБ ЯШАШНИ ЗАРУРЛИГИНИ АСОСИЙ ВАЗИФА СИФАТИДА КЎРСАТАДИ.

13 МАРТ КУНИ СУРХОН ВОҲАСИГА АМАЛГА ОШИРИЛГАН ТАШРИФДА АЙТИЛГАН ҲАР БИР ФИКР, БЕРИЛГАН ТОПШИРИҚ, ТАВСИАЛАР ЗАМИРИДА ҲАМ ИНСОН МАНФААТИ УСТУВОРЛИГИ, ТУРМУШ ШАРОИТИНИ ЯХШИЛАШ МАҚСАДЛАРИ МУЖАССАМ БЎЛДИ.

БУ ГАЛГИ ТАШРИФ ҲАМ СЕРМАҲСУЛЛИГИ БИЛАН ВИЛОЯТ АҲЛИНИ ҚУВОНТИРГАНИ ТАЪКИДЛАНМОҚДА.

Мавжуда ҲАСАНОВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты, Ўзбекистон ХДП фракцияси аъзоси:

— Ташрифи давомида Термиз шаҳрида халқ депутатлари Сурхондарё вилояти кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлиб ўтди. Давлатимиз раҳбари сўзининг аввалида вилоят аҳлига

чуқур ҳурматини билдириб, воҳа аҳли турли соҳа ва тармоқларда улкан натижаларга эришаётганини эътироф этди. Шунингдек, гўзал баҳор кунларида, улғайиб айём арафасида вилоят фаоллари ва оқсоқоллари билан кўришиб турганидан хурсанд эканини таъкидлади. Мана шунинг ўзиёқ сурхондарёликларга руҳий ва маънавий рағбат бўлди.

Вилоятда катта лойиҳалар амалга оширилмоқда. 2022 йилда ишга тушган “Зарчоб-1” микро ГЭСида йилга 201 миллион киловатт соат электр ишлаб чиқарилмоқда. “Тўпаланг ГЭС” ишга тушса, йилига яна 467 миллион киловатт соат электр ишлаб чиқарилади. Бу ҳам аҳолининг энергияга бўлган эҳтиёжини қондиришга хизмат қилади.

Аммо ҳамма жойда ҳам ишлар бирдек кетмаётганини тан олиш керак. Давлат раҳбарининг шахсан ўзи вилоятда 102 минг нафар расмий ишсиз фуқаро борлигини таъкидлади. Айрим маҳалларда тadbirkorлик масалалари оқсамоқда. Агар рўйхатдан жой олган 43 та маҳалладаги одамлар ҳам тadbirkorликка жалб қилинса, ишсизлик даражаси

анча камаяди. Бунинг учун изланиш, хоҳиш бўлса, кифоя. Чунки имконият ва имтиёزلарни давлат керагича тақдим этади.

Бир нарсани эътироф этишимиз зарур, бундан бир неча йил илгари вилоятимизда ривожланиш бошқа ҳудудларга нисбатан анча орқада эди. Орзу қилардик, бошқа вилоятда тез ўзгаришлар бўляпти, бизда суст деб. Минг шўқри, ҳозир катта ўзгаришлар бўлаётганини ҳаммамиз кўриб, гувоҳи бўляпмиз.

Ўзим сайланган ҳудудда сайловчилар кўпдан мурожаат қилиб келаётган масала бор эди, унга ечим топилади ва бўлди. Узун туманидаги Қишлоқ хўжалиги техникуми бўш биноларда жорий йилнинг 1 июлигача маномарказ ташкил этилиши масъулларга юқлатилди. Шунингдек, бир ҳафта муддатда тadbirkorлик суст маҳалларда микромарказлар ташкил қилиш, у ердаги лойиҳаларга 80 миллиард сўм имтиёзли кредит йўналтирилиши белгиланди. Бу каби ташаббуслар вилоятда муаммо бўлиб турган ишсизликни қисқартиришда айни мудоаодир.

Фирдавс ШАРИПОВ, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты, Ўзбекистон ХДП фракцияси аъзоси:

— Айтиш керакки, кейинги йилларда вилоятда кўплаб соҳаларда ўсишга эришилди. Замоनावий корхоналар ишга тушмоқда, шаҳару қишлоқлар обод бўлиб, тасаввур қилмаган баланд иморатлар қад ростлаб, одамларнинг турмуш даражаси ҳам шунга мос равишда юксалмоқда.

Президентимиз аҳоли учун энг кўп қайғурдиган, асосий эътибор берадиган масалалардан бири уй-жойга бўлган эҳтиёжни таъминлаш. Албатта, инсон ўзини бахтиёр ҳис этишида “кичик ватан”га эга бўлиши муҳим. Биргина ўтган йили вилоят миқёсида 3 минг 390 хонадонли 92 та уй-жой бунёд этилди. Қанчадан-қанча оилалар орзиқиб кутган бахтиёрликка эришди.

Жамиятда инсон юксалиши, ўзи, оиласи ва ватанининг фаровонлигига хизмат қилишида фойдали иш билан банд бўлиши алоҳида аҳамиятга эга. Ушбу масала ҳам давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан бири ҳисобланади.

Рақамларга эътибор қаратадиган бўлсак, вилоятда 2016 йил 25 минг 674 корхона фаолият юритган бўлса, ўтган йил якунига келиб уларнинг сони қарийб икки бараварга, 46 мингдан ошди. Эътиборли жиҳати, юқори суръатдаги ўсиш қурилиши, қишлоқ хўжалиги, хизматлар кўрсатиши каби тармоқларда ҳам кузатилди.

Президентимизнинг бу галги ташрифида вилоят фаоллари билан учрашувда воҳада аҳоли бандлигини таъминлаш ва даромадини ошириш масаласига тўхтади. Давлат раҳбари вилоятда 102 минг расмий ишсиз борлигини айтди. Аҳоли бандлигини таъминлаш йўналишида бир қатор лойиҳалар, уларнинг манбаларини белгилаб берди.

Айримлариға тўхталсам. Вилоятда 1 июлгача оилавий тadbirkorлик дастурлари учун берилган 1,1 триллион сўмга қўшимча 200 миллиард сўм ажратиладиган бўлди. Шунингдек, 2023 йилда маҳалларга оилавий тadbirkorликни олиб кириш орқали 31 минг, касаначиликда салоҳияти бор 212 та маҳаллада янги тизим орқали меҳнат қуроллари ва жой масаласини ҳал қилиб, 31 минг, янги тadbirkorлик субъектларини ташкил қилиш орқали 4 минг, янги касбларга ўқитиш, ўзини-ўзи банд қилиш орқали 20 минг кишининг бандлигини таъминлаш зарурлиги белгиланди.

Ташриф давомида давлатимиз раҳбари рамзий тугмани босиб, 6 та янги корхона ишга туширгани вилоят аҳолисини беҳад хурсанд қилди. Зеро, мазкур корхоналар 2 мингта янги иш ўрни яратди, уларнинг фаолияти туфайли вилоят ишлаб чиқаришига 370 миллиард сўм, экспортга 20 миллион доллар қўшилади. Бу кўплаб оилалар даромадли бўлади, ҳудудлар обод, кўнгилаш шод, ижтимоий-иқтисодий кайфият кўтарилади, деганидир.

Президентимизнинг бу галги ташрифи ҳам сурхон эли ҳаётида ўчмас из қолдириши шубҳасиз.

Дилфуза ЖЎРАЕВА, халқ депутати Сурхондарё вилоят Кенгашидаги Ўзбекистон ХДП гурӯҳи аъзоси:

— Президентимиз бу галги фаоллар билан учрашувида ноанъанавий тарзда вилоятга раҳбар тайинлашда алоҳида урғу бериб, бу сафар номзоднинг ўзидан тақлифлар эшитишини таъкидлади. Вилоятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш, аҳоли бандлигини таъминлаш, хорижий инвестицияни жалб этиш, кам таъминланган оилалар учун субсидиялар ажратиш орқали камбағалликни қисқартириш каби кенг кўламли ишларни амалга ошириш бўйича вилоятга тайинланган янги ҳокимнинг тақдироти эшитилди.

Президент маърузасида аҳоли бандлиги бугуннинг энг долзарб масаласи эканини таъкидланди. Туманлар кесимида таҳлил қилинганда, уларнинг айримларида ишсизлик даражаси юқори эканига эътибор берилди. Масалан, Бойсун, Музработ, Узун, Шеробод ва Шўрчи 4-тоифага, Бандихон, Қизирқил ва Олтинсой 5-тоифага киргани учун бу туманларга аҳоли бандлигини таъминлаш учун имтиёزلар ажратилиши кутилмоқда.

— Давлатимиз раҳбарининг вилоятимизга амалий ташрифи воҳадошларимизга катта қувонч ва умид бағишлади. Янги марралар сари илҳомлантирди.

Таъкидлаш жоизки, қисқа муддатда Президентимиз белгилаб берган вазифалар асосида вилоятимизда катта ишлар бажарилди. Аввало, вилоятда 15 мингдан зиёд корхона ишга туширилди. 257 та мактаб қурилди ва реконструкция қилинди. Богчалар қамрови 18 фоиздан 62 фоизга етди. Илк бор 302 минг нафар аҳоли марказлашган ичимлик суви билан таъминланди.

Одамлар кўнглига розилик солиб, қадрини баландлатаётган бундай ютуқ ва муваффақиятларни кўплаб санаш мумкин. Мухими, уларнинг ҳеч бири тўхтаб қолгани йўқ. Аксинча, йилдан-йилга янада кенг қулоч ёзмоқда.

Вилоят ҳокими Улуғбек Қосимов Президентимиз ва депутатлар олдида катта тақдирот қилди. 325 минг аҳолини фаол меҳнатга жалб қилиб, даромад манбаи яратиб, Сурхондарёни камбағаллик ва ишсизликдан ҳоли ҳудудга айлантириш мақсади айтилди.

Янги лойиҳалар ишга туширилди экан, “Агар яна бир-икки йил қаттиқ ишлаб, халқимизга астойдил хизмат қилсак, Сурхондарёда жуда катта ўсиш бўлади”, — деди Президентимиз. Чиндан ҳам, яқин ўтмишга боқиб, ҳаётимиз қанчалар ўзгаргани, одамларнинг дунёқараши ўсгани, ташаббуслари ҳам ортганини кўриш мумкин. Бунга эса бевосита иқтисодий мустақиллик талаб этилади. Бундан кўринадики, одамларда орзу қилишга, янги марраларни забт этишга имкон ҳам, иштиёқ ҳам етарли. Юқори кайфият билан ҳар қандай маррани забт этиш мумкин.

Панжи НОРМАТОВ, Ўзбекистон ХДП Музработ туман кенгаши раиси:

— Ташриф давомида ҳар бир соҳа бўйича раҳбарларга халқ манфаатлари учун виждонан ҳамда фидойилик билан ишлаши кераклиги ўқтирилди. Бу масалада депутатлар ҳам талабчан бўлиши зарур.

Биз, партия фаоллари ҳамда депутатлар белгиланган вазифалар ижроси бўйича жамоатчилик назоратини кучайтиришимиз керак. Бунинг учун бизда ҳуқуқий ваколат ва жамоатчилик олдида, албатта, мажбурият бор. Чунки партия фаолисиёсий уйғоқ шахс бўлиши зарур. Амалий ҳаракатларимиз билан намуна бўлишимиз зарур.

Ёшларга тўғри йўл кўрсатишимиз, ҳар бир йи-

Жорий йилда меҳнат бозорига қиёб келадиган 50 минг нафар ёшларнинг 14 мингига 350 миллиард сўм кредит берилади. 16 минг нафарига деҳқончилик учун ер ажратилди ва 10 минг нафар бўш иш ўринларига жойлаштирилади. Бу борада Президентимиз вилоятда фаолият олиб бораётган кластерлар билан ҳам алоҳида суҳбатлашди, уларнинг режалари билан танишди.

Аҳоли бандлигини таъминлаш ва даромадини ошириш энг устувор вазифа сифатида белгиланди. Шу боис маҳалларга оилавий тadbirkorликни олиб кириш ва касаначиликни ривожлантириш орқали 60 мингдан зиёд, янги бизнес субъектлари ташкил қилиш орқали эса 4 минг аҳолини ишли қилиш имконияти мавжудлиги кўрсатиб ўтилди.

Белгиланган вазифаларни бажариш учун биз, депутатлар ҳам масъулиятни зиммамизга олиб, сайловчиларимиз олдида жавобгарликни чуқур ҳис қилиб ишлашимиз зарур.

мингдан зиёд аёл касбга ўқитилиб, меҳнат қуроллари учун 15 млрд сўм субсидия ажратилиши – кичкина иш эмас. Зеро, бу орқали 3 минг нафар хотин-қиз иш билан таъминланади. Шунча одамнинг орзулари ҳам, имкониятлари ҳам кенгайди.

Ўз ишини бошлайдиган опа-сингилларимиз босқичма-босқич фаолиятини кенгайтириш ҳамда қўшимча иш ўринлари ҳосил қилиш имкониятига эга бўлади. Агар ҳар бир кичик бизнес ва тadbirkorлик эгалари бир нафардан одамни ишли қилиши билан ҳам юқоридаги рақамлар икки баробар ошиши мумкин.

Биласизми, ишли аёл қандай имкониятларга эга бўлади? Аввало, у иқтисодий жиҳатдан ўзини таъминлай олади. Пул топгач, кимнингдир зуғуми ёки камситишлари остида яшашга мажбур эмас. Ҳеч кимга қарам ҳам бўлмайди. Оилада турмуш ўртоғига елка тутати, рўзгорининг бир учини кўтаради. Оиладаги иқтисодий масалалар енгиллашади. Умуман, дунёқараши ҳам, ҳаётга ва оиласига муносабати ҳам яхши томонга ўзгаради.

Шундан бўлса керак, Президентимиз мамлакатимизнинг қайси вилоятига ташриф буюрмасин ҳар доим аёллар масаласига алоҳида эътибор қаратади. Бу борада Ўзбекистонда барча жабҳаларда аёллар ўрни ва салоҳияти албатта муҳим аҳамиятга эга эканини бот-бот таъкидлайдилар. Умид қиламизки, яхши ният билан бошлаган ишларимиз хайрли бўлади.

гит-қизнинг тарбиясига нисбатан бефарқ бўлмаслигимиз лозим. Бировнинг боласи-да, демасдан уларга насихатларимизни аямаслигимиз талаб этилади. Зеро, Президентимиз ота-она ҳамда бо-бо-момоларнинг фарзандлар тарбиясидаги ўрни ҳақида гапирганида ҳам чуқур маъно бор. Кўп йиллик тажрибалардан келиб чиқиб, учрашув ва суҳбатлар ташкил этиш билан боғлиқ тақлифларини тўлиқ қўллаб-қувватлайман.

Вақт ёки имкон туғилгандагина эмас, тизимли равишда ташкил қиламиз. Болаларимизга биз тўғри йўл кўрсатиб, оқ-қорани танитмасак, бу ишни ҳеч ким биз учун қилиб бермайди.

Саҳифани Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА тайёрлади.

SAN'AT

t.me/uzbekiston_ovozi_gazetasi

facebook.com/uzbekistonovozi

instagram.com/uzbekiston_ovozi

info@uzbovozi.uz

www.uzbovozi.uz

ОДАМ НЕГА ВА ҚАНДАЙ ЯШАШИ КЕРАК?

ЎТГАН ЯКШАНБА КИНО САНЪАТИ АХЛИ УЧУН ЙИЛНИНГ ЭНГ КАТТА ВОҚЕАСИ БЎЛДИ. АМЕРИКА КИНОАКАДЕМИЯСИ "ОСКАР" МУКОФОТИНИНГ СОВРИНДОРЛАРИНИ ТАҚДИРЛАШ МАРОСИМИНИ ЎТКАЗДИ. ГАП ЕР ЮЗИДА МИЛЛИОНЛАБ ИХЛОСМАНДЛАР ЎЗГАЧА ИНТИҚЛИК БИЛАН КУТАДИГАН, КИНО ОЛАМИ ОДАМЛАРИ УЧУН КЎП НАРСАНИ АНГЛАТАДИГАН МУХИМ ВОҚЕА ҲАҚИДА КЕТАПТИ.

ЭФИРГА ЧИҚҚАНИГА 5-6 ОЙ БЎЛГАН, ЛЕКИН ЖУДА КАМ КЎРИЛГАН ФИЛЬМЛАР "ОСКАР" ОЛИБ ҚОЛГАНДАН КЕЙИН ҲОЛАТ БУТУНЛАЙ ЎЗГАРИБ КЕТИШИ, ЎША КУНДАНОҚ ДУНЁНИНГ МИНГЛАБ НУҚТАЛАРИДА МУХЛИСЛАР КЎРИШГА ҚИЗИҚИБ ҚОЛИШИ МУМКИН.

Умуман, "Оскар" кино санъатида бир нечта вазифаларни бажаради.

Хусусан, ҳар йили чиқаётган минг-мингларда фильмлар орасида томошабин адашиб, қайсини кўришни билмай гангиб қолмаслиги учун юқори санъат асарларини алоҳида ажратиб кўрсатади.

Инсоният эътибор қаратиши зарур бўлган мавзулар ва масалаларни эслатади.

Одам нега ва қандай яшаши керак, ҳаёт, курашиш нима учун муҳим каби азалий саволларга жавоб топишга ёрдам берадиган фильмларга урғу беради.

Яна шуниси ҳам борки, "Оскар" кино атрофида турли интиригалар, тортишувлар, танқидлар ва ранг-баранг фикр-мулоҳазаларга ҳам сабаб бўлади.

Баъзида тақдирлаш маросимлари кўп-лаб муҳокамаларга сабаб бўлади. Ғолиблар ҳолислик асосида танланмайди, деган гаплар янграб қоларди. Кимдир ирқчилик мавжуд деса, яна кимдир миллатчилик мавжудлигини айтиб қолади.

Аmmo булардан қатъий назар, "Оскар", шубҳасиз, санъат оламини дағир жозибали маросим.

Бу йилги 95-Оскар тақдирлаш маросимида "Ҳаммаси ҳар жойда ва бирданига" фильми "Энг яхши фильм", деб тан олинди. Режиссёр ва сценаристлар – Даниел Шайнерт ҳамда Дэн Кван.

Фильм одатдагилардан бошқачароқ, фильмлардан ҳам ўзгачароқ яратилган. Унда фантастика, комедия, жанг-суронли сахналар ҳам бор, кўп деса ҳам бўлади.

"Ҳаммаси ҳар жойда ва бирданига"ни тушуниш ҳам, тушунтириш ҳам қийин. Ундан ҳар хил томошабин ҳар хил таассурот, хулоса олади. **Кимдир ҳеч нарса олмаслиги, кўриб, жаҳли чиқиши ҳам мумкин. Ҳаммага ҳар хил таъсир қилади.**

Фильмда нафақат жанрлар, балки ҳиссиётлар ҳам аралашиб, чалқиб кетган. **Интернет, ахборот ҳаддан ортиб кетган ҳозирги кунларимизда эҳтимом ҳар биримизнинг руҳимиз, хаёлларимиз худди шу кинодаги воқеалар ва тасвирлардек мураккаблашиб, бошию охирини тополмайдиган бўлиб кетган.**

Кўпчилик томонидан "ғалати" дея таърифланган бу фильмни ҳазм қилиш осон эмас. Ростки, ўзим ҳам уни биринчи марта кўриб чиққанимда, режиссёр бу асари билан нима демокчи, деган саволга аниқ жавоб қилиб қайси ғояни олишни билмадим. Сабаби – фильм анча мураккаб ва кенг қамровли, ундан ҳамма ўзига керак хулосани олиши мумкин. Мен ҳам ўзимга

керагини олдим: **ота-оналар фарзандига яхши ҳаёт бериш учун ўзини фидо қилади.**

"Ҳаммаси ҳар жойда ва бирданига"ни кўрмасангиз бўлмайди. Чунки у яна 6 та асосий "Оскар"га эга чиққан.

"Энг яхши режиссёр", "Энг яхши аёл", "Энг яхши иккинчи пландаги актриса" ва "Энг яхши иккинчи пландаги эркек", "Энг яхши монтаж" ва "Энг яхши оригинал сценарий" номинацияларида ҳам "Ҳаммаси ҳар жойда ва бирданига" фильми ғолиб, деб топилди.

ЭНГ ЯХШИ АЁЛ РОЛИ

Мишел Йео "Энг яхши аёл" роли учун Осиё қитъасидан бу совринга сазовор бўлган биринчи аёл бўлди.

60 ёшли Йео ўзининг "ҳайкалча"сини қабул қилиб, шундай деди:

"Мен буни дунёдаги барча оналарга бағишлашим керак, чунки улар супер қаҳрамонлар ва уларсиз ҳеч биримиз бу кечада бўлмас эдик, бугун тунда бизни томоша қилаётган менга ўхшаган ўғил-қизлар учун бу мукофот умид ва имкониятлар чироғидир. **Хонимлар, ҳеч қачон ҳеч кимга унинг ҳаётидан кетишингизни айтишига йўл қўйманг**"

У ўзи ижро этган қаҳрамонини қуйидагича тартифлади:

"Бу жуда оддий аёл, осийлик, муҳожир аёл, у барчамиз билан боғлиқ бўлиши мумкин бўлган ҳамма муаммолар билан шуғулланади ва бу менга ёқди, бу супер қаҳрамон родини ўйнаш вазифаси берилган оддий аёлга ўхшарди".

ОПТИМИСТ УМР ЙЎЛДОШ

Ке Хю Кван "Энг яхши иккинчи пландаги актёр" ва "Оскар"ни кўлга киритган биринчи Вьетнамда туғилган актёр бўлди.

Кван Сайгонда туғилган ва 1979 йилда Вьетнамдан қочиб, уруш тугаганидан кейин Ҳонконгга қочқин сифатида яшаб, Лос-Анжелесга келган. У Голливуддаги карьерасини "Индиана Жонс ва ҳалокат ибодатхонаси" ва "Гунилар" фильмларида сеvimли бола сифатида бошлаган.

"Шундан сўнг мен кутишда давом этдим, лекин телефоним бошқа жирингламади", деди Кван тақдирлаш маросимида.

Кван сабр билан яшади. Жанубий Калифорния университетиде кино йўналишида ўқишни давом эттирди ва сахна ортида каскадёр координатори ва режиссёр ёрдамчиси сифатида ишлади. Тахминан 20 йил давомида у бошқа фильмда рол ўйнамади.

У "Ҳаммаси ҳар жойда ва бирданига" сценарийсига дуч келиши биланок, Уей-

монд роли унинг учун ёзилганини аниқлайди.

"Мен буни ҳамма нарсдан кўра кўпроқ хоҳлардим. Бу мен учун ёзилган, деб уйладим", деди Кван.

"Орзулар - сиз ишонингиз керак бўлган нарса, мен ўзимникидан деярли воз кечдим", деди у томошабинларга. – Бундай воқеалар фақат фильмларда бўлади, дейишади - бу мен билан содир бўлаётганига ишонмайман. Менинг саёхатим қайиқда бошланди, бир йилни қочқинда ўтказдим. Лагерда бўлиб, негидир шу ерда, Голливуднинг энг катта сахнасида турибман... Мени яна кутиб олганингиз учун катта раҳмат".

Баъзан икки-уч соат вақт сарфлаб кўрган киномиз ҳафтадаб ўқиган китобларимиздан-да кўпроқ тажриба, хулоса ва маънавий озуқа беради. Бу кино ҳам шундай кинолар сирасидан.

Оддий кийим ювиш цехининг эгаси бўлган аёл шунчалик даражада кундалик муаммоларига ўралашиб кетадики, турмуш ўртоғининг ажрашиш ҳақидаги аризасига ҳам эътибор бермайди. Майда ташвишлар, миллионлаб юмушлар, тинимсиз курашлар одамни эсдан оғдирадиган ҳолатга тушириб қўяди. Хуллас, кўринг.

"Оскар"нинг қолган ғолиблари: Энг яхши актёр: Брендан Фрейзер (Кит)

Энг яхши анимацион фильм: "Гилермо дел Торо Пиноккиоси";

Энг яхши операторлик иши: "Ғарбий фронтда ўзгариш йўқ";

Энг яхши костюмлар: "Қора пантера: абадий Ваканда";

Энг яхши грим ва турмаклар: "Кит";

Энг яхши қисқа метражли ўйин фильми: "Ирландча хайрлашув";

Энг яхши қисқа метражли анимацион фильм: "Болакай, Юмронқозик, Тулки ва От";

Энг яхши қисқа метражли ҳужжатли фильм: "Филларни қарғовчилар";

Энг яхши хоризжий фильм: "Ғарбий фронтда ўзгариш йўқ" (Германия);

Энг яхши ҳужжатли фильм: "Навалний";

Энг яхши визуал эффектлар: "Аватар: сув йўли";

Энг яхши кўшиқ: Наату Наату "RRR: ёнимизда инқилоб куйламоқда"(Ҳиндистон)

Энг яхши мусиқа: "Ғарбий фронтда ўзгариш йўқ"

Аҳмад ҚУРБОНОВ

тайёрлади.

ҚИСКА САТРЛАРДА

КАМБАҒАЛЛИКНИ ҚИСКАРТИРИШ ЖАМОАТЧИЛИК НАЗОРАТИДА

Вилоятдаги оилаларнинг яшаш шароитлари "хонадонбай" ўрганиб чиқишиб, улардан эҳтиёжманд ва ёрдамга муҳтож ҳисобланган 19 859 та оилалар (82 793 нафар оила аъзоси) "Темир дафт"га киритилган.

Жумладан, оғир сурнкали касаллиги бор муҳтож оила 88 та, 5 ва ундан ортик фарзанди бор оила 101 та, боқувчисини йўқотган бева аёллар 766 нафар, пандемия даврида даромадини йўқотган оила 6 836 та, кам таъминланган оила 2 794 та, ногирон аъзоси бор оила 1 066 та, яқка-ёғиз кексаси бор оила 135 та ҳамда бошқа тоифадаги муҳтож оилалар 8 073 та.

Вилоятда камбағаллик даражасини қисқартириш юзасидан кўрилган чора-тадбирлар натижасида халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашининг тегишли қарорлари билан 19 782 та оилага кўшимча даромадлар манбаи яратилиб, камбағалликдан чиқарилган.

Бахтиёр ТАШЕВ,
халқ депутатлари **Навоий вилоят**
Кенгаши раиси.

ЖАМИЯТ ҲАЁТИГА ДАХЛДОРЛИК ҲИССИ КУЧАЙМОҚДА

Демократик давлат барпо этиш борасидаги ислохотлар замон талаблари асосида олиб борилмоқда. Бунинг исботини халқ депутатлари маҳаллий кенгашлар, жумладан, кенгашлардаги доимий комиссиялар ҳамда сиёсий партияларнинг депутатлик гуруҳлари фаолиятида яққол кўриш мумкин.

ХДП депутатлик гуруҳлари томонидан партиядан сайланган депутатлар иштирокида шу куннинг муаммолари масалалари ўрганилиб, кенгашнинг доимий комиссиялари муҳокамасига киритиб бориляпти.

Умуман айтганда, маҳаллий кенгашлар учун ҳам шаффофлик, ошкоралик, адолатчилик тамойили ўрнатилди. Бу ўз навбатида депутатларнинг давлат ва жамият ҳаётидаги масалаларга бўлган дахлдорлик ҳиссини кучайтирди.

Ўзбекистон бугун ривожланган давлатлар қаторидан жой олиши учун тезкор тараққиёт йўлидан бораётган экан, бунга ҳеч бир юртодошимиз безътибор бўлмастлиги керак. Хусусан, халқимиз юксак ишонч билдириб, вакиллик органларига сайлаган депутатлар олдинги сафда бўлишлари, барчага ўрناк кўрсатишлари талаб этилади, албатта.

Алишер ПАРДАЕВ,
халқ депутатлари **Сурхондарё вилоят**
Кенгаши раиси.

МАҲАЛЛА ИНФРАТУЗИЛМАСИ ДОЛЗАРЪ МАСАЛА

2022–2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегиясини "Инсонга эътибор ва сифатли таълим йили"да амалга оширишга оид давлат дастури кенг жамоатчилигимиз ва халқимиз томонидан муҳокама қилинди.

Президентимизнинг 2022 йил 25 октябрдаги "2022-2023 йилларда маҳаллалар инфратузилмасини янада яхшилаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-408-сон қарори қабул қилиниб, унинг ижроси Тошкент вилоятининг туман ва шаҳар депутатлари томонидан доимий депутатлик назоратида бўлиб келмоқда.

Худудий ишчи гуруҳлар ташкил этилиб, улар маҳаллаларда аҳолининг турмуш даражасига бевосита таъсир кўрсатувчи энг долзарб масалаларни ўрганиб чиқиб, 2023 йилда ҳам маҳаллалар инфратузилмасини ривожлантириш чора-тадбирларини тизимли ва режалли амалга ошириш белгиланган.

Хулоса қилиб айтганда, Тошкент вилоятининг маҳаллаларини инфратузилмасини янада яхшилаш, мавжуд барча имкониятлардан фойдаланган ҳолда бу борада бошланган кенг қўламли ислохотларни тизимли равишда давом эттиришни давр тақазо қилмоқда.

Акmalжон УМАРАЛИЕВ,
халқ депутатлари **Тошкент вилоят**
Кенгаши раиси.

АЁЛЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

Ўзбекистон ХДП хотин-қизлар саломатлигига қаратилган қатор лойиҳаларни амалиётган татбиқ этган. Улардан бири "Оналик ва болалик муҳофазаси – доимий эътиборда" номи билан ўтказилади. Партиянинг Жарқўрган туман кенгаши ҳамда туман тиббиёт бирлашмаси ҳамкорлигида лойиҳа доирасида Кўп тармоқли марказий оилавий шифоханада бепул тиббий кўрик ташкил этилди. Унда 42 нафар аёл ва 26 нафар йигит-қиз бепул кўриқдан ўтказилди. 5 нафар аёлга даволаниши учун бепул ордер берилди.

Сариосиё туман кенгаши ва депутатлик гуруҳи аъзолари ташаббуси билан "Соғлом аёл керак ҳаётга" лойиҳаси доирасида

эса 20 га яқин аёл бепул кўриқдан ўтказилди. Уларни қизиқтирган масалалардаги саволларига жавоблар, тиббий маслаҳатлар берилди.

ЭНГ ФАОЛ ДЕПУТАТЛАРНИ АНИҚЛАШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Тошкент вилояти ХДП Кенгаши томонидан Ўзбекистон Жисмоний тарбия ва спорт университетиде "Ташаббус ва ғояларимиз мустақил Ўзбекистон тараққиёти учун!" шиори остида "Ўзбекистон ХДПнинг энг фаол депутати" кўрик-танлови вилоят босқичи ўтказилди.

Унда вилоят бўйича 20 та туман, шаҳар ғолиблари иштирок этди. Танловнинг мутлоқ ғолиби Олмалик шаҳар Кенгаши депутати Э.Абдураимов республика босқичи йўлнамасини кўлга киритди. 2-ўрин Қибрай тумани Кенгаши депутати Г.Тўхтаназарова ва Бекобод шаҳар Кенгаши депутати У.Абдуназаровга насиб қилди. 3-ўринини Оҳангарон туман Кенгаши депутати А.Ибрагимов эгаллади. Барча иштирокчиларига эсдалик совғалари ҳамда дипломлар топширилди.

Ҳамкасбимиз Латифжон Мансуровнинг хабар беришича, вилоятнинг Юқори Чирчиқ туманида "2023 йил - Инсонга эътибор ва сифатли таълим йили" Давлат дастурида белгиланган вазифалар ижросига қаратилган тадбир ташкил этилди. Ёшларни қонунчиликда белгиланган имкониятлар ва қулайликлардан хабардорлигини ошириш мақсадида "Имконият сиз учун!" шиори остидаги учрашувда ўқитувчи ва ўқувчилар иштирок этди.

"Нозима люкс сервис" хусусий корхонаси раҳбари Гулчехра Ўтбосарова ҳозирги ёшлар яратилаётган имкониятлардан қай даражада фойдаланаётганини ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибганини қайд этди. Иқтидорли ва истеъдодли ёшлар сафи йил-

дан-йилга ортиб бормоқда. Эндиликдаги вазифа уларни жамият ҳаётида янада фаол иштирок этишига кўмаклашиш, уларнинг ҳуқуқий онги ва маданиятини юксалтириш, сиёсий жараёнларга фаол жалб қилишдан иборат экани таъкидланди.

Учрашувда сўз олган бошқа соҳа мутахассислари ҳам ўз ҳаёт-тий тажрибаларидан жонли мисоллар келтириб, ёшларда Ватанга муҳаббат, ота-онага ҳурмат туйғусини уйғотишга алоҳида эътибор қаратишди.

ОНАЛИК ВА БОЛАЛИК МУҲОФАЗАСИ КЕЧИҚТИРИБ БЎЛМАС МАСАЛА

Ўзбекистон ХДПнинг "Оналик ва болалик муҳофазаси-доимий эътиборда" шиори билан ўтказаятган тадбирларда эҳтиёжманд оила вакиллари, ижтимоий кўмакка муҳтож хотин-қизлар ва болаларнинг саломатлигини сақлашга устувор вазифа сифатида қаралади. Ана шундай тадбирнинг навбатдаги Бағдод тумани кенгаши ташаббуси билан энг чекка ҳудудда жойлашган Даш МФЙда ўтказилди. "Соғлом авлод учун" халқро хайрия жамғармаси Фарғона вилояти худудий бўлинмасининг тиббий-ижтимоий бригадаси мутахассислари ушбу маҳаллага ташриф буюрди.

Бу жараёнда асосий эътибор эҳтиёжманд оилалар вакиллари ҳамда "Аёллар дафтари"да турган хотин қизларга қаратилди. Тиббий кўрик давомида, 110 дан ортик хотин-қиз шифокорлар назоратидан ўтди. Икки нафар беморга имтиёзли даволанишлари учун йўлланмалар берилди. 25 нафар эҳтиёжманд хотин-қизга "Соғлом авлод учун" халқро хайрия жамғармаси вилоят худудий бўлинмасининг 14 турдаги дори-дармонлари тарқатилди.

Ўз мухбиримиз.

ФИНЛАНДИЯНИ таълимгина эмас,

ФАОЛ СИЁСАТ ЎЗГАРТИРГАН

АЙТИШЛАРИЧА, БУГУН ФИН ХАЛҚИ КИТОБГА АВВАЛГИДАН ҲАМ КЎПРОҚ БОГЛАНИБ ҚОЛГАН ЭМИШ. БУНГА САБАБ БЎЛГАН ВОҚЕАГА ҚИЗИҚДИМ.

НЕГА ФИН ХАЛҚИ ИНТЕЛЛЕКТУАЛ ЖИХАТДАН БУ ҚАДАР РИВОЖЛАНИБ КЕТГАНИ, ҲАММА ҚИЗИҚАДИГАН ФИН ТАЪЛИМ ТИЗИМИНИНГ СИРИ, ФИН АДАБИЁТИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ ВА АЛБАТТА КИТОБ САВДОСИ ҲАҚИДА ҲАМ ҚЎЙИДАГИ МАҚОЛАДА БИРОЗ ТУШУНЧАГА ЭГА БЎЛСАНГИЗ АЖАБ ЭМАС.

ДЕМАК, БИР БОШДАН БОШЛАДИК. ФИНЛАНДИЯ АҲОЛИСИ 5,5 МИЛЛИОНДАН ОШДИ. 3,5 МИЛЛИОН НАФАРИ КУТУБХОНАЛАРНИНГ ФАОЛ АЪЗОСИ ЭКАН. КАТТА ЭХТИМОЛ БИЛАН ҚОЛГАН 2 МЛН НАФАР АҲОЛИ КЕКСА ЁШДАГИ ВА ЖАЖЖИ БОЛАКАЙЛАР БЎЛСА КЕРАК.

УЛАР КИТОБЛАРНИ АСОСАН 2 ТИЛДА ЎҚИШАДИ: ШВЕД ВА ФИН ТИЛИ. ФИН ТИЛИДАГИ АДАБИЁТ НИСБАТАН КЕЧРОҚ РИВОЖЛАНГАНИ УЧУН АСОСАН ШВЕД ТИЛИДАГИ КИТОБЛАРГА ТАЛАБ ЮҚОРИ. ОХИРГИ ПАЙТЛАРДА МАМЛАКАТДА КИТОБГА ЭХТИЁЖ ТЕЗЛИК БИЛАН ОРТАЁТГАНИ КЎПЧИЛИКНИ ҚИЗИҚТИРИБ ҚОЛДИ. EUROSTAT СТАТИСТИКА АГЕНТЛИГИ ЕВРОПАЛИКЛАР ЎРТАСИДА ЎТКАЗГАН ТАДҚИҚОТДА ҲАМ АЙНАН УЛАР БУТУН ЕВРОПАДА ЭНГ КЎП КИТОБ ЎҚИЙДИГАН ХАЛҚ, ДЕБ ТАН ОЛИНДИ. ФИНЛАНДИЯЛИКЛАР КУН ДАВОМИДА МУТОЛАА УЧУН, АЛБАТТА, ВАҚТ ТОПИШАДИ. 3 МАҲАЛ ОВҚАТ УЧУН ЭХТИЁЖ БЎЛГАНИ КАБИ КИТОБГА ҲАМ ШУНДАЙ ЭХТИЁЖ БОР.

БУ ХАЛҚ ДУНЁДАГИ ЭНГ БАХТИЁР ВА ФАРОВОН ТУРМУШ КЕЧИРАДИГАН ИНСОНЛАР СИФАТИДА ҲАМ ТАН ОЛИНДИ. САБАБЛАРИ КЎП. БУ ДАВЛАТ ЎЗИНИНГ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ БЎЙИЧА АКСАРИЯТ МАМЛАКАТЛАРНИ ОРТДА ҚОЛДИРА ОЛДИ. ТАЪЛИМ ЗУРМИ? ЯШАШ ЗУР! ЯШАШ ЯХШИМИ, ДЕМАК КИТОБ ЎҚИШ ҲАМ ЁҚАВЕРАДИ. КИТОБ ЎҚИЛДИМИ – ЗИЁЛИЛАР КЎПАЯДИ.

ИНТЕРНЕТГА ЭМАС, КИТОБЛАРГА КЎПРОҚ ИШОНАДИ

Китобларнинг энг кўп истеъмолчилари – ёшлар. Сотувдаги яримдан кўп китобларни улар харид қилишади. Финлар яна бир масалада дунёни орта қолдиришди. Бу миллат кутубхоналардан фойдаланиш бўйича анча олдинда. Ёшларнинг кун тартиби: уй, ўқиш, кафе ва кутубхона. Катта ёшларда эса бу тартиб уй, иш, спорт зали ва албатта КУТУБ-ХОНА. 5 ярим миллион аҳолининг 3 миллион нафаридан кутубхона картчаси мавжуд.

Билими киши Финландияда қадрланади. Китоб савдоси ҳам шунга яраша ривожланиб кетган, ҳар йилги ўтказиладиган машҳур китоб ярмаркалари мамлакатга катта маблағ олиб киради. Финлар маълумот олишда манбаага жиддий эътибор қаратишади. Яъни, интернетдан кўра, соатлаб вақти кетса ҳам ишончли китоблардан фойдаланишади.

Бу давлатда маълумотларнинг ишончилигини аниқловчи мутахассислар ишлади. Айна уларнинг фикрича, бугун китобдан ишончлироқ манбаа йўқ.

ҚАНДАЙ СИР БОР?

Бир давлат бунчалик намунали ривожланишининг асосий сабаблари нимада? Буни ўрганиш, ибрат олиш – ривожланаётган давлатларнинг орзуси.

Ўзбекистон ва Финландия ўртасидаги дипломатик алоқалар ўрнатилганига 30 йил бўлади. Фақат кейинги йилларда фин тажрибасини қўллаш, уларнинг сири айнан нимада эканига жуда қизиқмоқдамиз.

Масалан, Ўзбекистон таълим тизимини ислоҳ қилишда айнан фин тажрибаси жуда муҳимлиги ҳақида кўплаб фикрлар билдириляпти.

Лекин яна бир масалани эсдан чиқармаслик зарур. Бир мамлакат фақат битта соҳани тўғри йўлга солгани билан умум ўзгаришга

эриша олмайди. Гап аслида бошқа томонда, бу давлатда сиёсат тўғри йўлга қўйилган, дейишади мутахассислар.

“Финландиянинг 100 та ижтимоий инновацияси” ҳақидаги китоб бу фикр инкор этиб бўлмас даражада тўғри эканини исботлайди. Одамлар давлатга ишонади, давлатнинг ўзи шакллантиришини ҳам билади.

“ФИНЛАНДИЯНИНГ 100 ТА ИЖТИМОЙ ИННОВАЦИЯСИ”

Финландияни ҳаракатга келтирувчи ягона куч – унинг аҳолиси. Кичикроқ бу мамлакатда 100 мингдан ортиқ жамоат ташкилотлари бор. Шу ташкилотлар ҳар бир соҳа ривожини учун тадқиқотлар олиб боради. Муаммоларга ечимлар таклиф этади. Дейлик, таълим соҳасини ислоҳ қилиш керак. Жамоат ташкилотлари шу масалада янги ва самарали ечимларни таклиф этади. Хуллас, Финландиянинг 100 та ижтимоий инновациясида гап кўп.

Тезлик билан ўзгараётган дунёда муаммолар ҳам талайгина, финликлар эса келажақда юзага келиши мумкин бўлган муаммоларни таҳмин қилиб, ҳозирдан уларга чора излашни бошлаб юборган. Финландия Президенти Саули Ниинистеннинг айтишича, бу китоб ихтирочилар учун мукамал инновацияларни яратишга туртки бўлади. 2000-2012 йилларда мамлакатга раҳбарлик қилган Тарья Халонен ҳам бу китоб янги ғояларнинг манбаи бўлиб хизмат қилишини айтган.

Китобни диққат билан ўқиганлар оламга бошқача кўз билан қарашни бошлайди. Фикрлари теранлашади. **Кеча мутлақо беғона бўлган мавзулар, ечимсиз туюлган муаммолар, жиддий масалалар унинг қаршисида оддий нарсадек, бир тишлаб эса бўладиган олмадек намён бўлади. Сиёсий, ижтимоий қарашлар шаклланиб, балки янги ғояларга ҳам туртки беради.**

Китоб инновация муаллифларининг ўзлари ёки уларни ҳаётга киритганларнинг фикрлари, маълумотлари, хулосаларидан иборат. Таҳрир эса сиёсатчи Илкка Тайпалага тегишли.

У шундай деган: **“Ҳар сафар тангалар жиринглашини эшитганимда ёки пивони очиб ичганимда, хаёлимга дарҳол бирон-бир эътиборга лойиқ ғоя келади”.**

Саули Ниинистё, Финландия Республикаси Президенти:

– Инновациялар қандайдир товар ва хизматларни ишлаб чиқариш технологиясини яратиш ва мукамаллаштиришига эмас. Инновациялар ижтимоий ҳам бўлиши мумкин: амалиёт давомида амалга оширилган ва кишиларнинг жамият ҳаётидаги иштирокига ўз ҳиссасини қўшевчи ечимлар одатда моддий бойлик ва саломатлик, таълим ва фаровонлик даражасини ошириб боради. “Инновация” тушунчасини кенгайтириш яхши ва тўғри фикрdir.

Китоб 50 дан ортиқ тилга таржима қилинган. Ростдан ҳам қизиқ. **Ночор, уруш оқибатида вайрон бўлган давлат қандай қилиб энг тенг ҳуқуқли, инновация ривожланган ва бахтли мамлакатга айланди?** Китоб шу ҳақда ҳикоя қилади. **Қуйида 3 та инновация ҳақида қисқача тўхталамиз.**

МАҲАЛЛИЙ ЎЗИНИ ЎЗИ БОШҚАРИШ

Асарда ёзилишича, Конституция бўйича Финландия маҳаллий бошқарув тамойиллари асосан бошқарилиши керак бўлган ҳудудий ҳокимликларга бўлинади. **Ҳокимликнинг ижроия ҳуқуқати аҳоли томонидан сай-**

ланадиган ҳокимлик кенгашига тегишлидир.

Ҳокимликларнинг бошқарув асослари ва уларга юклатиладиган вазифалар қонунчилик томонидан белгиланади. Ҳокимликларга маҳаллий солиқларни йиғиш ҳуқуқи берилган. Финландиядаги ҳокимлар кенг фаолият соҳаларига эга. Қонунга биноан ҳокимликлар ўз вазифалари доирасига киритилган, яъни ҳокимликнинг барча аҳолиси учун умумий ва муҳим бўлган, бошқа ҳеч қандай ҳуқуқат органи шуғулланмайдиган вазифаларни ўз умумий ваколатлари доирасида ва ўзини ўзи бошқариш тамойилларига асосан бажаришлари мумкин.

Ҳокимликларнинг фаолиятида аввало фуқароларга кенг қамровли сифатли хизматлар етказиб бериш устувор ўринга эга. Бундан ташқари, ҳокимликлар тадбиркорлик фаолиятининг ривожланиши, янги иш ўринлари ва қулай яшаш шароитининг яратилишига ғамхўрлик қилиши лозим.

ОШКОРАЛИК ТАМОЙИЛИ

Китобда Финландия очик ва демократик жамият экани ҳақида аниқ ва тўғри фактлар, маълумотлар келтирилган. Финландия Конституциясининг 21-моддасига мувофиқ, суд муҳокамаларининг ошкоралиги ҳуқуқи, эшитилган бўлиш ҳуқуқи, асосланган қарор олиш ҳуқуқи, қарор устидан шикоят қилиш ҳуқуқи, суд муҳокамасининг адолатли бўлиши ва давлат органлари ўз вазифаларини адолатли бажариши бўйича қафолатлар қонун томонидан таъминланади.

Маълумки, ошкоралик тамойилининг ватани сифатида кўпинча Швеция тилга олинади. Ахборот эркинлиги тўғрисидаги қонун фин ва шведларга маълумотлардан кенг миқёсда фойдаланиш имконини берди.

Бундан ташқари, деярли барча ҳуқуқат ҳужжатлари жамоа мулкига айланади. Ахборот эркинлиги тўғрисидаги қонун ҳуқуқат органлари фаолиятининг очиклиги, ҳуқуқатни назорат қилишга имкон берувчи янгилик бўлди. **Ушбу қонунга кўра, агарда мансабдор шахс аризага у ёки бу ҳужжатни тақдим қилишдан бош тортса, у ҳолда мансабдор шахс рад қилиш сабабини асослаб берилган расмий ёзма жавоб тақдим қилишга мажбур.**

КОАЛИЦИОН ҲУҚУМАТЛАР

Китобда коалицион ҳуқуқатларнинг мамлакат сиёсий ҳаётидаги аҳамиятига ҳам алоҳида тўхталиб ўтилган. Ёзилишича, ХХ асрнинг бошида Буюк Финландия князлигидаги тўрт табақали сейм ўрнига парламент шаклланган пайтда ягона ва умумий сайловлар учун янги қоидалар ёзилди. Финландияда аёлларнинг сайловда қатнашиши тўғрисидаги қарор биринчилар қаторида қабул қилинган бўлса-да, сайлов қонунчилиги асоси сифатида бошқа мамлакатлар моделларидан фойдаланилган.

Қолаверса, фин партиявий тизими ҳам аста-секин ўзгариб, ривожлана бошлаган. **Уларнинг ўзига хос хусусиятларидан бири шунки, Финландиянинг мустақиллиги давомида ҳеч қайси бир партия бирон марта парламентдаги ўринларининг кўпчилигига эга бўлолмади.**

Парламентарииз тамойиллари Конституцияда кўрсатилган ва унга биноан **мамлакат ҳуқуқати парламент кўпчилигининг ишончидан фойдаланиши керак.** Шундай қилиб, **ҳуқуқат аъзолари бошқа партиялар билан доимо ҳамкорлик қилишлари керак.**

Деярли 90 йил аввал Финландия фуқаролар урушини бошидан кечирди. Шунга қарамасдан, миллий муаммоларни ечишга бўлган ҳаракат ғоявий келишмовчиликларни енгиб чиқди. Бу эса Финландиянинг барқарор ривожланиши учун асос бўлиб хизмат қилди. Шундай қилиб, **коалицион ҳуқуқатлар финлар учун сиёсий анъана ва жамоавий фаолиятининг марказига айланди.**

ПАРТИЯЛАРНИ МОЛИЯВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ

Финландиянинг 2017 йилги бюжети лойиҳасида сиёсий партиялар фаолиятини қўллаб-қувватлаш учун белгиланган миқдордаги маблағларни ажратиш алоҳида бандда кўзда тутилган. Лойиҳанинг изоҳлар учун ажратилган қисмида ушбу харажатлар бўйича 29 635 000 евро миқдордаги маблағ кўрсатилган. Ушбу маблағлар партияларнинг ижтимоий фаолиятини қўллаб-қувватлаш учун ишлатилиши мумкин.

Келтирилишича, субсидиялар парламент партияларига депутатлар сонига қараб ажратилади. Субсидиялар ажратиш тўғрисидаги ҳужжатга кўра, **партиялар субсидиялар миқдоридан камида 8 фоизини аёлларга алоқадор фаолиятга, яна камида 8 фоизини туман ташкилотларининг фаолиятини қўллаб-қувватлаш учун сарфлаши лозим.**

Партияларнинг молиявий қўллаб-қувватланишини ўз ичига олган партиялар тўғрисидаги қонун 1969 йилдан бери кўндала қолмоқда. Ҳозирга қадар қонуннинг кўриниши бироз ўзгарган, холос.

Партиялар тўғрисидаги қонунга биноан Адлия вазирлиги партиялар фаолиятидаги ажратмалардан фойдаланиш ва фаолиятнинг қонунга мос келишини кузатади.

Олинган маблағлар бўйича маълумотларнинг шаффофлиги ва оммавийлиги биринчи ўринда туради. Сайловларда ўз номзодини қўйган сиёсатчилар, уларнинг молиявий қўллаб-қувватланиши маълум бир чегарадан ошган тақдирда, молиялаштириш манбалари тўғрисидаги маълумотларни чоп этиши зарур. **Шундай қилиб, бу мамлакатда сиёсий партиялар демократиянинг ўзаги ҳисобланади.**

**Нигора ҲАСАНОВА,
шарҳловчи.**

ПЕНСИОНЕРЛАР

“Humo” kartasidan “Uzcard”ga ўtkazилаётгани ростми?

Халқ банки пенсионерларни “Humo”дан “Uzcard”га ўтказилаётгани ҳақидаги хабарлар тарқалди. Улар жамоатчиликка жуда салбий таъсир қилди, келиб-келиб яна нуруний отахон-онахонларни овора қилишадими? Бу қандайдир манфаатлар ўйиними, деган мазмунда кўплаб саволлар берилди, ҳис-туйғуларга тўла “ширин” гаплар ҳам бўлди.

Ушбу ҳолатга изоҳ беришни, асл ҳолатни айтишни сўраб, Халқ банки бошқарув раисининг ахборот сиёсати маслаҳатчиси, банк бренди ва ахборот хизмати раҳбари Гулноза Алимовага мурожаат қилдик, вазиятга ойдинлик киритишни сўрадик. Тушунтиришнинг мазмуни шундай бўлди:

– Акциядолик тижорат Халқ банки Андижон вилояти Олтинкўл филиалида банк дастурий таъминотидаги техник хатолик туфайли (яъни, тизимда мижознинг банк картаси мавжудлиги ҳақида маълумот кўринмаган) бир вақтнинг ўзида “Humo” картаси мавжуд 295 нафар пенсионерга “Uzcard” банк карталари очилган. Натижада уларга тегишли пенсия маблағлари янги очилган картасига кирим қилинган. Банк техник хатолик туфайли юзага келган ноқулайлик учун мижозларидан узр сўраб, расмий сайтида эълон қилган.

Эслатиб ўтамиз, Ўзбекистон Президентининг 2022 йил 7 апрелдаги қарорига асосан пенсия тўловларини банк карталари орқали олувчи пенсионерларга 1 фоиз миқдорда қўшимча тўлов тўлаб берилди. Шунингдек, тўловларни банк карталари орқали олувчи пенсионерларга маблағлар ҳар ойнинг 1-2 иш кунларида берилмоқда.

Маълумот учун, Халқ банки томонидан жорий йилда мижозларнинг танловига асосан 246,8 мингта “Humo” ва 54 мингта “Uzcard” пенсия карталари очиб берилган. Шу билан бирга, банк тизимида 3111 та банккомат ўрнатилган бўлиб, шундан 2172 таси “Humo” ҳамда 939 таси “Uzcard” банккоматларини ташкил қилади.

“UZCARD” ВА “HUMO” ТИЗИМЛАРИ ҚАЧОН ИНТЕГРАЦИЯ ҚИЛИНАДИ?

“Uzcard”ми? “Humo”ми? Банк пластик картаси билан банккомат олдиға, касса олдиға келган одамларни шу икки савол кўп қийнайдми. Гўё иккаласи қарама-қарши икки дунёдай. Лекин вазифаси, мақсади битта. Шунинг учун икки тизимни бир-бирига яқинлаштириш

одамлар учун керак бўлаётган масала.

2022 йил июль ойида Марказий банк раҳбарияти “Uzcard” ва “Humo” тизимлари инфратузилмасининг интеграцияси масаласи қийин кечаётганини маълум қилганди. Шундан сўнг, яъни орадан бир йил ўтиб, 2023 йил январда Марказий банк “Humo” ва “Uzcard” интеграцияси бўйича келишувга эришилганини, май ойигача банккоматларни интеграция қилиш бўйича технологик жараёнлар бошланишини ҳам маълум қилди. Шу билан бирга, иккинчи этапда терминалларни ҳам интеграция қилиш бўйича ишлар жадаллик билан олиб борилиши айтилганди.

Шу боисдан биз “Uzcard” ва “Humo” тизимлари аниқ вақтларда, яъни қачон интеграция қилиниши мумкинлигига ойдинлик киритиш мақсадида **Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг Тўлов тизимлари департаменти директори Улуғбек Маҳмудова** ҳам мурожаат қилдик.

– “Humo” карталаридан “Uzcard” банккоматлари орқали ва аксинча “Uzcard” карталаридан “Humo” банккоматларидан нақд пул ечиб олиш имконияти май ойигача ишга тушиши керак, – дейди Улуғбек Маҳмудов. – Йил охиригача барча терминаллар ҳар иккала карта турини ҳам қабул қиладиган бўлади. Бу Президентимизнинг аҳоли томонидан тўловларни амалга оширишда қўшимча қулайликлар яратишга қаратилган қароридан ҳам белгиланган. Ушбу қарорга кўра, “Humo” ва “Uzcard” тўлов тизимлари ўзаро интеграциясини босқичма-босқич, жумладан, 2023 йил май ойига қадар банккоматлар ҳамда 2023 йил якунига қадар тўлов терминалларни тизимини интеграция қилиш ишларини яқинлаш топширилган.

Шунингдек, 1 майга қадар муддатга Тошкент шаҳрида ҳуқуқий эксперимент тартиқсида виртуал касса билан қамраб олинган савдо ва хизмат кўрсатиш шохобчаларида нақд пул ечиш хизматини кўрсатиш амалиёти жорий этилади. Шу билан бирга, Ягона ғазна ҳисобварағи орқали ҳисоб-китобларни 24/7

режимда онлайн тартибда амалга ошириш мақсадида Иқтисодиёт ва молия вазирлигининг ахборот тизими Марказий банкнинг “Тезкор тўловлар” тизимига интеграция қилинади.

Бундан ташқари, мазкур қарорга кўра, 2023 йил 1 майдан бошлаб бенефициари бюджет ва корпоратив буюртмачи ҳисобланган тўловлар бўйича тўлов хизматлари кўрсатганлик учун воситачилик ҳақи (йигимлар) тўлов шаклидан қатъи назар тўловчи – жисмоний шахсдан эмас, балки тўлов суммасидан чегириб қолиш йўли билан ундирилади. Бунда воситачилик ҳақи миқдори тўлов суммасининг бир фоизигача, бироқ жами суммаси Марказий банк томонидан белгиланадиган чегаравий миқдорлардан кўп бўлмаган миқдорда бўлади.

Ушбу тартиб:

– барча турдаги давлат божи ва маъмурий жарималар бўйича тўловлар;

– давлат хизматлари марказлари томонидан кўрсатиладиган давлат хизматлари, шу жумладан, Ягона интерактив давлат хизматлари портали орқали кўрсатиладиган давлат хизматларига тўловлар;

– мактабгача, умумий ўрта, ўрта махсус, профессионал, олий ва олий таълимдан кейинги таълим, қайта тайёрлов, малака ошириш ҳамда соғлиқни сақлаш муассасаларига тўловлар;

– барча турдаги коммунал хизматлар учун тўловлар;

– Мажбурий ижро бюроси органлари томонидан суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини мажбурий ижро этиш бўйича ундириладиган тўловлар;

– “E-auction” электрон савдо платформаси ва “K-Savdo” автоматлаштирилган ахборот тизимига тўловлар;

– авиа, темир йўл ва бошқа жамоат транспортларида чипталарни харид қилишдаги тўловларга нисбатан татбиқ этилади ва келажакда мазкур рўйхатга қўшимча тўлов турлари киритилиши мумкин.

Марказий банк 2022 йил учун тўлов тизимлари шарҳини ҳам эълон қилди. Унга кўра, аҳоли ва тадбиркорлик субъектларига кенг тарғибот ишлари олиб борилиши натижасида муомалага чиқарилган банк карталари сони 2022 йил бошида 27,1 миллиондонани ташкил қилган бўлса, йил охирига келиб 34,2 миллион донага етган.

Хуллас, рақамлар ҳисобот даврида банк

карталари сони 20,8 фоизга ўсганини кўрсатмоқда. Бироқ 2021 йилда аҳоли ва тадбиркорлик субъектлари қўлидаги банк карталари сони сезиларли ўсмаган. Бу даврда банк карталари сони 25,7 миллион донадан 27,1 миллион донага кўпайган. Ўсиш 5,2 фоизни ташкил қилган.

Марказий банк ўтган йилларда тақдим этган маълумотларга таяниб, охириги 4 йилдаги банк карталари сонининг ўсишини таққослади.

2020 йил давомида муомаладаги банк карталари сони эса 26 миллиондан ошиб, ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 5,9 миллион донага кўпайган.

2019 йилда эса банк карталари сони 20,5 миллиондан ортиқни ташкил этиб, ўтган йилга қараганда 2,8 миллионга кўпайган.

Демак, охириги 3 йилдаги банк карталари сонининг ўсиши билан боғлиқ тенденцияси қуйидагича бўлган:

- 2019 йилда – 2,8 миллион донага;
- 2020 йилда – 5,9 миллион донага;
- 2021 йилда – 1,4 миллион донага;
- 2022 йилда – 7 миллион донага кўпайган.

Шундай қилиб, охириги 4 йилда банк карталари сони 2022 йилда энг тез ўсганини кўриш мумкин.

**“Ўзбекистон овози” муҳбири
Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ тайёрлади.**

ЭЪЛОН

«Qo'lyiq dehqon bozori» акциядорлик жамиятининг 2022 йил якунлари бўйича бухгалтерия баланси ва молиявий натижалари

(минг сўм)

№	Актив	Сумма	Пассив	Сумма
1.	Асосий воситалар қолдиғи	7309470,4	Устав капитали	1352224,9
2.	Узоқ муддатли инвестиция	421538,3	Захира капитали	7962830,2
3.	Ўрнатиладиган асбоб-ускуналар	-	Тақсимланмаган фойда, зарар	1105297,0
4.	Капитал қўйилмалар	-	Мақсадли тушумлар	-
5.	Товар-моддий захиралар	169840,6	Қўшимча капитал	79974,9
6.	Кечиктирилган харажатлар	-	Бюджет бўйича қарзлар	46729,3
7.	Пул маблағлари	624992,7	Меҳнатга ҳақ тўлаш қарзи	5022,6
8.	Дебиторлар жами	2315937	Бюджетдан ташқари қарзлар	-
9.	Бошқа жорий активлар	-	Бошқа кредиторлик қарзлар	289700,1
	Актив бўйича жами	10841779,0	Пассив бўйича жами	10841779,0

«Qo'lyiq dehqon bozori» АЖ директори лавозимига танлов эълон қилинади

Лавозим – директор
Маълумотга бўлган талаблар – олий Квалификация талаблари – соҳа бўйича раҳбарлик лавозимларида ишлаш тажрибаси камида 6 ой;
– акциядорлик жамиятларида корпоратив бошқарув тамойилларини билиши;
– сотувчи ва харидорларга хизмат кўрсатишни ташкиллаштириш;
– иқтисодий ривожланиш режаларини тузиш ва уни амалга оширишни билиши;
– соҳага ва тадбиркорликка доир қонунчиликни билиши.

«Qo'lyiq dehqon bozori» АЖ танлов эълон қилади:

«Qo'lyiq dehqon bozori» АЖнинг 2023 йил якуни бўйича молиявий ҳисоботларини миллий аудит стандартлари ва халқаро аудит стандартларига мувофиқ ташқи аудит текширувидан ўтказиш учун аудиторлик ташкилотини танлаш бўйича ўтказиладиган танловга таклифлар қабул қилинади.

Танлов комиссияси номи ва жойлашган жойи:
«Qo'lyiq dehqon bozori» АЖ Кузатув кенгаши, Тошкент шаҳри, Бектемир тумани, Фаргона йўли кўчаси, бозор майдони.

Танлов учун таклифларни тақдим қилиш жойи ва муддатлари:

-Таклифлар «Qo'lyiq dehqon bozori» АЖга 31.03.2023 йилгача тақдим қилиниши лозим;

Танловда қатнашиш учун аудиторлик ташкилотига қўйилмаган талаблар:

-танловда қатнашиш бўйича таклиф, аудитор текширувидан ўтказиш ва баҳолаш хизмати нархи кўрсатилган ҳолда;

Лавозимда ишлаш тартиби – иш режими: 5/2 соат 8:30 дан 17:30 гача. Ойлик маоши штатлар жадвалига кўра.

Изоҳ: танловда юқори малакали чет эл менежерлари иштирок этишлари мумкин.

Манзил: Тошкент шаҳар, Бектемир тумани, Фаргона йўли кўчаси, бозор майдони,

тел: (71) 295-94-36

Эл.почта манзили: info@kuylyuk-bozori.uz

Жамият веб сайти: www.kuylyuk-bozori.uz

Ҳужжатларни қабул қилиш муддати: 30.03.2023 йилгача.

-аудитор фаолиятини юритиши бўйича лицензия нусхаси;

-ташкilot ҳақида маълумотлар (умумий маълумотлар, тарихи, боғланиш маълумотлари);

-ташкilotнинг йирик мижозлари рўйхати ва тажрибаси бўйича маълумотлар;

-аудиторнинг квалификация сертификати ва бошқа халқаро сертификатлари нусхалари;

-“Аудит бўйича ХАС” (МСА) сертификати эга бўлиш.

-суғурта полиси нусхаси;

-аудит текшируви ўтказиш методикаси ва аудиторлик ҳисоботи андозаси;

-бошқа ҳужжатлар.

Шунингдек, таклифлар жамиятнинг қуйидаги электрон манзилига юборилиши мумкин: info@kuylyuk-bozori.uz

Танлов бўйича қўшимча маълумотлар учун телефон: (71) 295-94-36.

Жамият ижроия органи

Молиявий натижалар:

(минг сўм)

Кўрсаткичлар номи	Ўтган йилнинг шу даврида		Ҳисобот даврида	
	Даромадлар	Харажатлар	Даромадлар	Харажатлар
Маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларни сотишдан тушган соф тушум	14092027,0	x	12695955,0	x
Сотилган маҳсулот (товар, иш ва хизмат) ларнинг таннархи	x	-	x	736542,0
Маҳсулот (товар, иш ва хизмат)ларни сотишнинг ялли фойдаси (зарари)	-	-	-	-
Давр харажатлари жами	x	9335474,0	x	10950177,0
Асосий фаолиятнинг фойдаси (зарари)	-	-	-	-
Молиявий фаолиятнинг даромадлари жами	102277,0	x	390042,0	x
Умумхўжалик фаолиятнинг фойдаси (зарари)	-	-	-	-
Даромад (фойда) солигини тўлангунга қадар фойда (зарар)	4858830,0	-	1399278,0	-
Даромад (фойда) солиғи	x	986864,0	x	293981,0
Бошқа солиқлар	x	-	x	-
Ҳисобот даврининг соф фойдаси (зарари)	3871966,0	-	1105297,0	-

«Qo'lyiq dehqon bozori» АЖ акциядорлари диққатига!

«Qo'lyiq dehqon bozori» АЖ Кузатув кенгаши 2023 йил 6 апрель кунни соат 12:00да акциядорларнинг навбатдаги умумий йиғилишига ўтказилишини маълум қилади.

Умумий йиғилиш жамият маъмурий биносиде ўтади.

Манзил: 100080, Тошкент шаҳри, Бектемир тумани, Фаргона йўли кўчаси., Бозор майдони. Эл.почта манзили: info@kuylyuk-bozori.uz

Акциядорларни рўйхатга олиш соат 11:00 дан 12:00 гача амалга оширилади.

Акциядорлар навбатдаги умумий йиғилишини ўтказиш тўғрисида хабар қилиш учун жамият акциядорлари реестрини шакллантириш санаси 2023 йил 10 март.

Акциядорлар навбатдаги умумий йиғилишида қатнашиши ҳуқуқига эга акциядорлар реестрини шакллантириш санаси 2023 йил 31 март.

КҮН ТАРТИБИ:

1. Жамиятнинг ижроия органи ва Кузатув кенгашининг йиллик ҳисоботини, жамиятни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўриладиган чора-тадбирлар тўғрисидаги ҳисоботларини эшитиш;

2. Жамиятнинг 2022 йил молиявий-хўжалик фаолияти якуни бўйича аудиторлик ташкилотининг МБҲС бўйича аудиторлик хулосасини кўриб чиқиш;

3. Жамиятнинг 2022 йил якуни бўйича йиллик ҳисоботини тасдиқлаш;

4. Жамиятнинг 2022 йил якуни бўйича фойда ва зарарлари ҳисоб варағини тасдиқлаш, унинг фойдасини тақсимлаш;

5. Жамиятнинг директорини сайлаш;

6. Жамиятнинг 2023 йилга мўлжалланган «Бизнес-режаси»ни, ҳамда «Даромадлар ва харажатлар сметаси режаси»ни тасдиқлаш;

7. Жамиятнинг Кузатув кенгашини сайлаш;

8. Жамиятда ўтказилган Корпоратив бошқарув тизимини баҳолаш натижаларини кўриб чиқиш;

9. Жамиятнинг 2023 йил фаолияти учун жамият аудиторини тасдиқлаш ва унга тўланадиган ҳақининг энг кўп миқдори чегарасини белгилаш;

10. Жамият уставига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳамда янги тахрирда тасдиқлаш;

11. Жамиятнинг “Кузатув кенгаши ҳақида”ги низомига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳамда янги тахрирда тасдиқлаш. ;

12. Эгаси ёки эгасининг қонуний ҳуқуқий вориси ёхуд меросхўри томонидан 3 йил ичида талаб қилиб олинмаган дивидентларни жамият ихтиёрида қолдириш.

Кузатув кенгаши.

ҲАЁТНИ АСРАБ ҚОЛИШ БАХТИ

2023 йил 6 ФЕВРАЛЬ. СОАТ 06:17. ЎЗБЕКИСТОНДА ВА ДУНЁНИНГ БОШҚА КЎПЛАБ МИНТАҚАЛАРИДА ОДАМЛАР ШИРИН УЙҚУДА. АЙРИМ ҚИТЪАЛАРДА ЭСА БАЛКИМ КУН ЭНДИ БОТАЁТГАН ЁКИ ЯРИМ ТУН. ХУЛЛАС, ҲАЁТ ОДАТДАГИДЕК ДАВОМ ЭТМОҚДА. ЕР ЎЗ ЎҚИ АТРОФИДА АЙЛАНИШДАН СОНИЯГА ҲАМ ТЎХМАГАН. ТУРКИЯ ВАҚТИ БИЛАН СОАТ 04:17. МИЛЛИОНЛАБ ОДАМНИ САРОСИМАГА СОЛГАН ДАҲШАТЛИ ЕР СИЛКИНИШИ. КИМДИР БОЛАСИГА, ЯНА БИРОВ ОТА-ОНАСИНИНГ БАҒРИГА ШОШГАН. ВАҲИМА АРАЛАШ КЎЧАГА ҚОЧИБ ЧИҚИШГА УЛГУРГАНЛАР ҲАМ ОЗ ЭМАС.

Табиий ҳодиса деб аталувчи zilzila бу гал фалокат таърифи билан бутун дунёга ёйилди. Бир неча дақиқа ичида вайрон бўлган шаҳарлар, ер остида ғарқ бўлган бинолар тасвирлари ер юзи аҳлининг ақлини шошириб қўйди. Маҳаллий аҳолининг дод-войи, йиғилари атрофга муҳхис ҳодисанинг кўлами ҳақида ҳайрқираётгандек эди гўё.

Соат 13:24. Одамлар ҳали нима бўлганини тўлиқ англаб улгурмасданок, навбатдаги кучли силкиниш. Табиий офатнинг бу галги ҳаракати аввалисининг салбий оқибатини бир неча баробар оширди. Энди бутун вилоятлар бирма-бир ер билан яқсон бўлаётган эди. Ҳар қадамда ваҳима, ҳавф.

Айни ушбу паллада давлатимиз раҳбари жуда муҳим ва оқилона қарор қабул қилди. Зудлик билан қутқарувчилар отряди шакллантирилди. Фалокат биздан бир неча минг километр узоқда бўлса-да, бутун халқимиз қалбида ҳамдардлик, ёрдам бериш иштиёқи оловини ёқди. Бир сония ҳам тараддулланмаган ФВВ ходимлари 100 кишидан иборат жамоа тузди. 3 та махсус техника, 4 та кинолол итлар ҳамда турли отрядлардан сараланган маҳоратли қутқарувчилар санокли соатларда сафарга ҳозирланди.

7 февраль куни азонда офат ҳудудига етиб борган махсус самолёт экипаж аъзоларини тарихий миссияни бажариши учун аэропортда қолдириб, ортга қайтди. Бортдагилар ҳали бундай фалокатни бошдан кечирмаган, уларни нималар кутаётганини билмас, ҳақиқий аҳволдан қисман хабардор эди. Бироқ уларнинг шуурида одамларга ёрдам бериш, уларни қутқариб қолишдек эзгу мақсаддан бошқаси йўқ.

Шу зайдда бошланган иш 18 кун давомида бурчга садоқат тушунчаси билан давом этди. Ўз вазифасини виждонан бажариб, ватанига қайтган ҳамюртларимиз бугун оиласи, яқинлари бағрида. Атрофдагилар учун бир неча кунлик айрилиқдан бошқа нарсани англамайдиган 18 сутка қутқарувчиларнинг хотирасида, қалбида бутун умрлик из қолдиргани аниқ.

ТАСАВВУР ВА ҲАҚИҚАТ
Шухрат МАДАЛИЕВ,
ФВВ қидирув-қутқарув гуруҳи
командири, сержант:

— У ерга боришдан олдин ҳаммининг тасавури турлича бўлгандир. Бироқ фалокат ҳудудидаги ҳолатни кўриб, ақлимиз шошиб қолди. Бутун бошли шаҳарлар йўқ бўлиб кетган. Шикаст етмаган бинонинг ўзи йўқ. Тонг саҳар бўлгани боис кўпчиликни эвакуация қилишининг имкони бўлмаган.

Тўғриси, вайроналар остидан чиқарилиши керак бўлганларнинг кўпчилиги, минглаб, миллионлаб одам уйсиз қолгани ачинарли бўлса, яқинларига ёрдам беришимизга умид кўзи билан қараётганлари жуда катта масъулият эди. **Айниқса, бундай катта масштабдаги фалокатни биринчи марта кўриб турган эдик ва ҳақиқий ҳаётда бажаришимиз керак бўлганларни ўқув-ташқларимиздагина қилиб кўрганмиз.** Лекин сонияни ҳам бой бермасдан ишга киришдик. Кўникмамиз бор. Одамлар ишонч билдирипти, асосийси, вайроналар, бетонлар остидан бизнинг ёрдамимизга муҳтожлар ётибди, деган тасаввур билан бурчимизни бажардик.

Яна бир жиҳати шундаки, истаисизми-йўқми ҳолат руҳиятга таъсир қилар экан. Чунки ҳар куни жасадларга дус келасиз. Таналар эзилиб

кетган, узилиб кетган... Буни тушунтириш жуда қийин. Шунда ҳам ичимизда куч топиб, яхшиликка умид қилиб, ишлашда давом этдик. Бир кунда ўнлаб жонсиз танани олиб чиққан пайтларимиз ҳам бўлди.

Зилзиласиз бирор кун ҳам кечмади. Ҳар сонияда қийшайиб қолган бинолар кулаб тушиши мумкин. Ҳаммининг ҳаёти ҳавф остида. Лекин бу ҳақда ўйламадик. Исталган пайтда ер билан яқсон бўлиши мумкин бўлган бинонинг ичига кириб ёки унинг атрофидагиларни чиқариб олишга уриндик. Ана шунда тушундикки, қутқарувчилик ростдан ҳам шарафли касб экан. Ўз ҳаётингизни қадрламай, ўзга бир инсонни олиб чиқишга уриниш эса бурчга садоқат, менимча. Юрагимиздаги эзгу мақсадимизни Яратган кўриб туриб, ҳар биримизни соғ-саломат ватанимизга қайтарди, деб ўйлайман.

Баҳодир МАҲМУДОВ,
ёнғин ўчириш отряди сержанти:

— Ишхонамизда 5 та отряд бўлса, ҳаммасидан ходим йиғилди. Вайронгарчиликни, вазиятни таърифлашга ҳожат йўқ. Жуда ҳам даҳшатли эди ва мен шунча ишлаб, яшаб, биринчи марта бунақа ҳолатни кўришим бўлди. Ўқув тактик машқларда ўрганганларимиз асқотди. Бироқ машғулот бошқа, ҳақиқат бошқа экан. Сабаби, чиндан ҳам сизнинг ёрдамингизга муҳтож қора кўзлар бор.

Одамларни қутқариб олиш ҳам осон кечмади. Ҳаттоки кўриниб турганларни олиб чиқиш учун ҳам 3-4 соат вақт кетди. Ёпиқ жойлардагиларга етиб боришга 10-12 соат етмаган вазиятлар ҳам бўлди. Бунинг учун 15-20 кишилик гуруҳларимиз иш олиб борди.

Она ҳар доим болам дер экан. Ана шундай фалокатда ҳам болаларни бағридан қўймаган, қўтилиб қолишга уринган оналарни топдик. Афсуски, улар бинодан ташқарига чиқишга улгурмаган. Фарзандларини бағрига босганча бетонлар остида жони узилган. Бу каби ҳолатлар оталар, опа ёки акалар билан ҳам содир бўлган. Ҳамма ўздан кичикни қутқариш ёки катта ёшдагиларга ёрдам беришга уринганини англаш қийин эмасди. Айни мана шу каби ҳолатлар кишига қаттиқ таъсир қилар экан.

Ойбек МУҲАММЕДОВ,
сувда қутқарув отряди қутқарувчиси:

— Ўша куни зудлик билан йиғин сигнали берилди. Бу ҳолатда ким, нима ёки қаерга деган савол бўлмади. Ҳаёлда фақат кимнидир қутқариб қолиш керак, деган фикр жонланади.

Тезроқ бориш, тезроқ одамларга ёрдам бериш ҳаёли билан шошидик.

Авалло руҳиятга жуда қаттиқ таъсир қилади. Бу – табиий. Чунки ҳеч биримиз ундай жойларда юрмаганмиз ва асло юрмайлик ҳам. Ҳеч кимнинг бошига бундай қулфат ёғилмасин. Биринчи соатлардан иш бошладик. **Тирик одамни олиб чиққанда чарчоқ ҳам, кўрқув ҳам, ҳаммаси унутилади.** Ўша ҳолатдаги таассуротни тушунтириб беришга сўз топиш мушкул. Чунки **кимнингдир яшаб қолишига сабаб бўлиш бахтини фақат ҳис қилиш мумкин.**

Умуман, иш ташкил қилишда раҳбаримизнинг маҳорати ва тажрибасига таяндик. Бир кишига жуда оғир. Шунинг учун алмашиб ишладик. Асбоб-анжомларни етказиб бериш учун таъминот гуруҳи ҳам бор эди. Ҳаммага вазифа тақсимланган. Тўхтовсиз қидириш, қутқариш шарт бўлди. Ҳар сония ғанимат. Биттагина бўлса ҳам тирик жонни сақлаб қолишга ҳаракат қилдик.

Баъзида сизга муҳтож ётганларга етиб боролмаслик, қўлингиздан кўп нарса келмаслиги, офат олдидаги ожизлик юракларни эзиб юбораркан. Бу ҳаммамиз учун катта ҳаётий сабоқ бўлди.

Турдали АБДУҒАНИЕВ,
қидирув-қутқарув гуруҳи кинолол
қутқарувчиси:

— Дастлаб борган жойнинг ҳолати, шароити ўрганилади. Итлар эса шамол йўналишига қараб, яъни эсаётган томонга қарама-қарши тарзда қидирувга жалб қилинади. Чунки итлар хид орқали одамларни топишга ўргатилган. Уларнинг изидан бориб, одам бор жойни аниқлаймиш. Итлар етиб боролмайдиган жойга махсус камералар туширилади.

Бизнинг итлар тирик одам қидириб ўргатилган. Вафот этгандан сўнг вақт ўтиши билан танадан бадбўй хид чиқа бошлайди. Бу итларни иккилантириб қўяди. Шундай бўлса ҳам итларни рағбатлантириб, кайфиятини кўтариб туриш керак. Натихада у тўғри йўлдалигини англаб, қидиришда давом этади. Итларнинг егуликдан ҳам устун кўрадиган коптоғи бор. Одамларни топганда ўша билан уни тақдирлаб, кайфиятини кўтариш орқали кейинги ҳаракатга рағбатлантирилади.

Ота-оналар фарзандини ҳимоя қилган ҳолда қурбон бўлгани, ёш болаларнинг жонсиз таналарини кўриш оғир. Бироқ биз тушқунликка тушмай, ишлашда давом этишимиз шарт эди. Бир жойда ота-ўғилни оstonага 1-2 метр атрофидаги масофада уй босиб қолган. Қадамлар, сониялар ҳаёт ва ўлим орасидаги фарқни ифодалаб турарди.

Айнан шунақа вазиятларда кўз олдимизга болаларимиз келди. Яқинларимиз ҳаёлимиздан ўтди...

БУТУН ҲАЁТ СОНИАЛАРГА СИҒАДИ

Баҳодир МАҲМУДОВ,
ёнғин ўчириш отряди сержанти:

— Туркияга борганимизда ҳар кунни тинимсиз силкинишлар бўлиб турди. Кўз ўнгимизда қанчалар бинолар кулаб тушди. Имкон қадар ўзимизни ҳимоялашга уриндик. Лекин 12-14 кун ўтиб, кеч соат 8 ларда яна бир кучли zilzila кузатилди. 6,4 магнитудали ер қимирлаши эканини кейин билдик. Ер силкиниш шу қадар кучли эдики,

турган жойимиздан қимирлолмай қолдик. Шунда 6 февраль куни содир бўлган zilzilaдаги одамларнинг ҳолатини, чорасизликни ҳис қилдик. Ваҳоланки, унда янада кучлироқ силкиниш қайд этилганди. Ҳаёлимга келгани Ўзбекистон тинчмикин, деган ҳавотир эди...

Шухрат МАДАЛИЕВ,
ФВВ қидирув-қутқарув гуруҳи
командири, сержант:

— 6,4 балли zilzila содир бўлган куни раҳбаримиз ишимизни доимидан бироз эртароқ тугатиб, ўзимизга, уст-бошимизга қараб олиш топширини берди. Тунги смена ишга қолмаслиги, бироз дам олиб, куч йиғиб, эрта саҳардан яна иш бошлашимиз айтилди. Эндигина кечки овқатни еб, ҳамма ўз иши билан банд бўлиб турганди. Бирдан палаткаларимиз жуда қаттиқ силкиниб, ер худди денгиз тўлқинидек чайқала бошлади. Ташқарида турган қутқарув машиналари шу қадар тебранаптики, буни ифодалаб бериш қийин. Биз бундай ҳолатни биринчи марта кўриб тургандик. Асло ҳеч кимнинг бошига тушмасин. Ҳамма ўтириб олган. Юришининг имкони йўқ. Бутун ҳаётимиз кўз ўнгимиздан ўтди.

Турдали АБДУҒАНИЕВ,
қидирув-қутқарув гуруҳи кинолол
қутқарувчиси:

— Одатда ер қимирлаши олдида ҳайвонлар безовталанади. Лекин ўша куни итим ҳеч қандай белги бермади. Жуда чарганиданми ёки тинимсиз ер қимирлаб турганига одатланиб қолганиданми, огоҳлантирувчи бирор ҳол кўрмадим. Чунки итлар транспортлар овозидан чўчир эди. Улар ҳаттоки ўша техникаларнинг шовқинига ҳам кўникиб, қидиришда қатнашди. Менимча, итлар ҳам беҳаловат ҳаётга мослашиб қолгани учун белги бермаган.

Ўша кунги силкинишдан ҳозир ер ёрилиб кетади, деб ўйлайдим. Чунки ер тўлқиндек у ёқдан-бу ёққа бориб келаётганди. Ҳамма оғзига келган зикрни айтиб, Худога илтижо қилишни бошлади. Жойимга ўтириб олиб, нима бўлишини кузатиб турдим. Одам боласи бундай вазиятда бирор-бир ҳаракатга ожиз экан.

Ойбек МУҲАММЕДОВ,
сувда қутқарув отряди қутқарувчиси:

— Ўша пайтда Туркиянинг AFAD қутқарув гуруҳи жойлашган бинонинг ёнида эдик. Инсонда ўзини ҳавфсиз жойга олиш рефлексига бўлади. Шунинг учун дарҳол у ердан узоқлашдик. Биз ерда ва 6,4 магнитудали силкинишни бошдан кечириб, шу қадар қимирлашга ҳам имкон қилолмадик. Шунда 7,8 баллда 8-9-қаватда яшайдиганларнинг ҳолатини ҳис қилдик.

Зилзила тўхтагандан кейин тревога бўлишини билгандик. Қўтилгандек дарҳол гуруҳлар тузилди ва тонга қадар қидирув ишлари давом этди. Чунки одамлар биноларнинг ёнларига, қуламаган уйлارнинг ичида кун кечираётганди. Уларнинг аҳоли қандайлигини билиш, ёрдам керак бўлса, қутқариш вазифаси топширилди. Ташқари зимистон. Чироқ йўқ. Фонларимиз билан эрталабгача одам изладик.

БОРИГА ШУҚР, ЙЎҒИГА САБР ҚИЛИШ КЕРАК

Шухрат МАДАЛИЕВ,
ФВВ қидирув-қутқарув гуруҳи
командири, сержант:

— Табиий офат ҳеч кимнинг бошига тушмасин. Одамлар бир-бириндан меҳр-оқибатини, эътиборини қизғонмасин. Охирги маълумотларга кўра, ҳалок бўлганлар сони 46 мингдан ошган. Буни айтиш осон, ҳолос. Ҳозир шу ерга 400 киши йиғилса, силжишининг имкони бўлмай қолади. Туркиядаги қурбонлар сони эса 50 мингга қараб кетяпти. Айримлар ота-онасидан айрилган бўлса, кимдир болаларидан жудо бўлган. Баъзи оилалар эса бутунлай йўқ бўлиб кетган ва бу ҳодисалар бир неча сониялар, дақиқаларда рўй берган офат оқибатидир.

Баҳодир Маҳмудов,
ёнғин ўчириш отряди сержанти:

— Мен туркларнинг бардошига қойил қолдим. Бор будидан айрилган бўлса ҳам, аюҳаннос солмасдан, умид кўзлари билан бизга қараб туришди. Яқинини вайроналар остидан олиб чиқиб берганимиз учун “қўлларингиздан ўпамиз, мингдан-минг розимиз, Аллоҳ сизлардан рози бўлсин”, деб дуолар қилишди. Ваҳоланки, уларнинг жонсиз таналарини олишарди. Ҳеч бўлмаса, мазорга қўйилик, жаноза ўқийлик, деб куттишди.

Турдали АБДУҒАНИЕВ,
қидирув-қутқарув гуруҳи кинолол
қутқарувчиси:

— Бундай фалокатдан кейин одам ўзини тиклаб олиши қийин. Лекин **турклар чиндан ҳам сабри, эътиқодли халқ экан.** Ҳўз олдида уйлари вайрон бўлган, оиласидан ҳеч ким тирик қолмаган. Шунда ҳам умидини йўқотмай, жовдираб туришарди. Бу эса бизни ишлашга ундарди. Уларга ёрдам беришни, яқинини олиб чиқишни истардик.

Бир аёл “фарзандларим, турмуш ўртоғим бор эди, кеча тонгда ҳаммасидан айрилдим”, дейди. Борига шуқр қилиб, йўғига сабр билан яшаш керак экан, деган фикрларни билдирди. Чиндан ҳам биз доим шошамиз, пул кетидан қувамиз. Лекин нега? Бир деганда йўқ бўлиб кетиши мумкин бўлган моддий экан буларнинг барчаси. **Яқинларнинг меҳри, одамларнинг оқибати энг катта давлат экан.**

Қутқарувчилар билан суҳбатлашар эканмиз, уларнинг ҳаяжони, саволларимизга жавоб беришда ўйланиб қолаётгани, кўзларига чўккан маъюсликнинг ўзиёқ бошидан кечирганлари ҳақида ҳикоя қилиб турарди.

Бир-биримизга меҳр кўрсатиш, яқинларимизни йўқлашни кундалик одатга айлантириш лозим. Баҳор, борлиқ уйғонди. Қалбимиз ҳам уйғонсин!

Зилола УБАЙДУЛЛАЕВА,
“Ўзбекистон овози” муҳбири.

МУТОЛАА

“МЕН МАНГУ ҚОЛАМАН ТУШЛАРДА”

Миллий матбуот марказида Ўзбекистон Журналистлар уюшмаси ва Ёзувчилар уюшмаси ҳамкорлигида ўзининг қисқа умри давомида ёрқин из қолдирган, айниқса, ижод аҳли эътибори ва эътирофини қозонган журналист Жавоҳир Қудратовнинг хотирасига бағишланган “Мен мангу қоламан тушларда” китобининг тақдимоти ўтказилди. Тадбирда унинг устозлари, оила аъзолари, дўстлари, курсдош ва ҳамкасблари иштирок этишди.

Тадбирда сўз олганлар Жавоҳирнинг фазилатларини, интеллектуал салоҳиятини, касбий маҳоратини ёдга олиб, ижодкор чин маънода ибратли ҳаёт йўлини босиб ўтгани ва унинг каронавирус сабаб бевақт вафот этганини чуқур изтироб билан эслашди. Шунингдек, унинг хотира китобида профессионал ёндашилган мақолалари, самимиятга йўғрилган шеърлари, шу билан бирга, уни яқиндан билган ва ардоқлаган устозлари, ҳамкасблари, курсдошларининг хотиралари ўрин олгани қайд этилди.

Тақдимот маросимини олиб борган “Нотиклик санъати” академияси раҳбари, филология фанлари номзоди, профессор Раҳимбой Жуманиёзов Жавоҳирнинг қалами раво, сўзнинг қудратини чуқур тушуниш ва ўз ўрнида ишлата биладиган мушоҳадали ижодкор бўлиш билан бирга, камтар, хокисор инсон бўлганини алоҳида таъкидлади.

Шунингдек, маросимда сўзга чиққан Карим Баҳриев, Назира Тошпўлатова, Бобомурод Одил, Шухрат Ориф, Жўрабек Жаҳон, Жавоҳирни яқиндан билган устозлари, бирга ишлаган ҳамкасблари, курсдош дўстлари унинг ҳеч кимга ўхшамайдиган чин инсоний хислатларини эслашди.

Тақдимотда Жавоҳирнинг ижодий ишларидан намуналар, ёднома шеърлар ўқилди.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси матбуот котиби Фозил Фарҳод Жавоҳирнинг яхши хислатларини эслаб, уни хотирлаб ёзган шеърини ўқиб берди.

... Эй, Очун, тинглагин! Тўхтаб, қулоқ сол, Бир зот айроликда алла айтмоқда. Кўхна Кеш, бўзлагин, бўзлаб қарши ол, Мард боланг бағрингга мангу қайтмоқда. Шовуллаган дарё, кўхна қабристон, Бўз тупроқ остида юрак уряпти. У ҳатто уйқуда бўлсам, шу он, Яхшиликлар ҳақда хаёл суряпти.

Ушбу хотира китобидаги ижодий ишлар ва хотираларни тўплаб, нашрга тайёрлаган Жавоҳирнинг умр йўлдоши Ирода Хайридинона фарзандларининг отаси ҳаммага меҳрибон, ҳар бир ишга чин дилдан ёндашадиган, касбига масъулиятли инсон бўлганини эслаб, шундай яхши инсон билан оз бўлса-да сермазмун умр кечирганини ёдга олди.

Жавоҳирнинг ўзи орамизда бўлмаса ҳам унинг хотира китоби Жавоҳир бўлиб олий ўқув юртлари ҳамда мактаб кутубхоналарида, шахсий кутубхоналарга қира кириб боради ва орамизда яшайверади.

Тоштемир МУРОД.

ЁЛҒОН КЎРСАТМА

жазога сабаб бўлди

Ёлғон гапириш, тўхмат қилиш жиноятдир. Бироқ айрим фуқаролар ўз манфаатлари йўлида ҳеч нарсдан тап тортмайди.

Яккасарой туманида яшовчи К.А. ўзини жабрдийда сифатида кўрсатиб, ички ишлар бошқармасига ариза ёзган. Гуёки Б.С. ундан 12 минг АҚШ доллар эвазига автомашина олиб беришни ваъда қилган. У ёлғон кўрсатма берганлиги учун жавобгарликка тортилши ҳақида огоҳлантирилган. К.А. ўзининг жиноий фаолиятини давом эттириб, суриштирув ва тергов органи томонидан ЖКнинг 238-моддасига асосан огоҳлантирилган бўлишига қарамай, яна ёлғон кўрсатма берган.

Б.С. билан ўртасидаги қарз олди-берди масаласига доир ҳақиқий ҳолатни яшириб, шахсни оғир жиноят содир этганликда айблаган. Учинчи мартада ҳам тергов бўлими хонасида химоачи томонидан киритилган илтимоснома ҳамда илтимосномага илова қилинган жиноят иши бўйича гувоҳ сифатида иштирок этганларнинг ўрталаридаги сўзлашувлар баённомасини ўзбошимчилик билан йиртиб ташлаган. Ушбу муҳим аҳамиятга эга бўлган ҳужжатни қасддан яроқсиз ҳолатга келтирган.

Аслида эса ҳолат бутунлай бошқача бўлган. 2021 йилнинг охирида Б.С. автомойка ва кафе очиш ниятида бўлган. Табиийки, бунинг учун маблағ керак. Пул масаласида таниши билан гаплашади. Таниши эса ўзида ҳозир пул йўқлигини К.А. деган фуқаро билан гаплашиб кўришини, пули бўлса таништириб қўйишини айтган. Декабрь ойининг охирида К.А. билан Б.С. учрашишади.

К.А. дан бир ойга қайтариб бериш шarti билан 6 000 АҚШ доллари сўрадим, - деди суддаги кўрсатмасида Б.С. - Пул жуда зарур бўлганлиги учун унинг айтган сўзларини паспортнинг орқасига ёздим. 6 000 АҚШ доллари олган бўлсамда, 10 000 доллар қарз олганлигим ҳақида тилхат ёзиб бердим. Ҳайронман, нима сабабдан у менинг устимдан ариза ёзиб берган. Ахир қарз олаётган вақтимда гувоҳлар бор эди-ку. Мен ҳеч қачон унга автомашина олиб бераман, деб ваъда бермаганман ва бу иш менинг кўлимдан келмайди. Гуёки мен ундан 12 000 АҚШ доллар олган эмишман. Менинг битта айбим - олган 6 000 долларни вақтида қайтармаганим.

Судда гувоҳ сифатида сўроқ қилинган гувоҳлар ҳам Б.С. нинг ёнини олиб, ҳақиқий ҳолатни айтишди. Ўзини жабрланувчи сифатида кўрсатган К.А. нинг ёлғон гапириб, кўрсатма берганлиги фoш бўлди. У судланувчи сифатида сўроқ қилинди.

Суд К.А. га жазо тури ва миқдорини тайинлашда унинг шахсини, жиноятни фарз ва паст ниятда содир этганлигини, оилавий аҳолини, Б.С. нинг унга нисбатан даъвоси йўқлигини ҳисобга олди. Суднинг ҳукмига кўра, К.А. га узил-кесил ойлик иш ҳақининг 20 фоизини давлат даромади ҳисобига ушлаб қолган ҳолда, 3 йил ахлоқ тузатиш ишлари жазоси тайинланди. Ўз манфаати йўлида ёлғон кўрсатма берган К.А. бугунги кунда жазо муддатини ўтамоқда.

Ҳусанбой ПАРПИЕВ,
Жиноят ишлари бўйича Яккасарой туман судининг судьяси.

Aziz hamyurtlar,

XORAZM VILOYATI MUSIQALI DRAMA TEATRI

jamoasi

*barchangizni yangilanish va yasharish
hamda nafosat ayyomi bilan
muborakbod etadi!*

*Ushbu bayram kunlarida bahor nafasi,
tarovati har biringizning xonadoningizga
osoyishtalik, fayz-u baraka olib kirsin.
Go'zal yurtimizga hamda osoyishta
hayotimizga hech qachon ko'z tegmasin.*

MUASSIS:

O'ZBEKISTON
XALQ DEMOKRATIK
PARTIYASI
MARKAZIY KENGASHI

O'zbekiston ovozi

TAHRIR HAY'ATI:

Ulug'bek INOVATOV Muslihidin MUHIDDINOV
Ulug'bek VAFOYEV Hayotxon ORTIQBOYEVA
Maqsuda VORISOVA Shuhrat ISLOMOV
Qalandar ABDURAHMONOV Toshtemir XUDYOQULOV
Gulistan ANNAQILICHEVA

Bosh muharrir: To'liqin TO'RAXONOV

MANZILIMIZ: 100135, Toshkent, Bunyodkor shoh ko'chasi, 50 «A»-uy.

Telefonlar: (71) 239-12-14

Reklama b'limi: (91) 190-19-49. E-mail: uzbovozi@mail.ru

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.

Korxonaning manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

Navbatchi: Ravshan SHODIYEV
Sahifalovchi: Bekzod ABDUNAZAROV

Г — 336. 7209 nusxada bosildi.

Nashr ko'rsatkichi — 220.

t — Tijorat materiallari

O'za yakuni —

Topshirilgan vaqti —

1 2 3 4 5 6

Sotuvda kelishilgan narxda